

Na štirijezicnih tablah pred tržiškimi znamenitostmi tudi napisi v slovenščini

13

»IKEA pri Vilešu bo letno privabila štiri milijone kupcev«

12

Trideset let ustvarjalnosti miljskega likovnika Silviya Pečariča

8

Primorski dnevnik

PETEK, 7. AVGUSTA 2009

št. 186 (19.585) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Slab načrt in več Krasov

SANDOR TENCE

V novem regulacijskem načrtu, ki ga je odobril tržiški občinski svet, je težko najti dobre stvari, saj v njem prevladujejo nejasnosti, nedorečenosti in tudi kar nekaj velikih nevarnosti. Občina je končno zaustavila gradnje na obali in začrtala uravnoteženo prihodnost mestnega jedra. Medtem ko je Illyjeva uprava načrtovala Trst z več kot tristo tisoč prebivalci, se je desna sredina bolj realistično opredelila za mesto in okolico, ki naj bi štela 240 tisoč prebivalcev.

Formalno gre za en sam načrt, v resnici pa so občinski svetniki odobrili dva prostorska plana z dvema različnima urbanističnima filozofijama. Če so se za mesto odločili za kolikor toliko celovito in enotno usmeritev, so za Kras izbrali več različnih poti in ustvarili ločnico med vzhodnim in zahodnim Krasom.

Na območju Križa, Proseka in Kontovela se je Občina odločila za previdnost in dejansko zaščito obstoječega, na območju od Opčin do Bazovice pa se je desna sredina na oblasti opredelila za zelo tvegane in za Kras in Kraševce tudi nevarne korake. Nobenega pravega načrtovanja, temveč posegi, ki nimajo ne repa ne glave.

Na vzhodnem Krasu izstopajo trije problematični načrti: nekdanja kasarna pri Banih, nekdanje begunsko taborišče in »turistična vas« na Padričah. Od treh načrtov je najbolj problematičen zadnji, ki je obenem tudi najbolj realistično izvedljiv. Gre za območje, ki je po novem veliko pridobilo na vrednosti in ki je razumljivo predmet zelo ostre politične polemike. Župan Dipiazza obljublja, da ne bo prišlo do špekulacij, opozicija pa mu nikakor ne verjame.

Z novim tržiškim regulacijskim načrtom so se še poglabile razlike med vzhodnim in zahodnim Krasom, med Krasom v tržiški in drugih občinah ter med Krasom v Italiji in Sloveniji. Na ozemlju, ki gre od Štivanja oziroma Doberdoba do Bazovice, ki mu pravimo Kras, imamo različna urbanistična pravila, rezervate, zaščiteni območja in velike infrastrukture. Po zgledu Slovenije, ki do Krasa tudi ni ravno občutljiva, prej nasprotno, se tudi pri nas širijo nova stanovanjska naselja, katerim se bodo pridružila še turistična. Skratka, velikanska zmeda.

Zdaj (spet) razumemo, zakaj si je tržiška desnica tako prizadevala za ukinitvev kraške gorske skupnosti in zakaj je klavno propadla zamisel o parku, ki je v vsakem primeru imela več sončnih kot senčnih plati.

PROSTORSKO NAČRTOVANJE - Sklep občinskega sveta

Trst je dobil novo urbanistično ureditev

Ostra razhajanja med desno in levo sredino

PLINOVOD - Ob prisotnosti italijanskega premiera Berlusconi

Turčija in Rusija podpisali dogovor o Južnem toku

ANKARA - Ruski premier Vladimir Putin in njegov turški kolega Recep Tayyip Erdogan sta včeraj po večletnih pogajanjih in v prisotnosti

italijanskega premiera Silvia Berlusconi podpisala sporazum o sodelovanju na področju zemeljskega plina, katerega ključni del je dovoljenje

Ankare, da plinovod Južni tok poteka skozi turško ekonomsko cono v Črnem morju.

Na 15. strani

TRST - Mestna skupščina je v noči na četrtek odobrila nov regulacijski načrt, ki bo zaznamoval urbanistično podobo Trsta in okolice vsaj za prihodnjih petnajst ali dvajset let. Plan, nad katerim je župan Roberto Dipiazza naravnost navdušen, so podprli občinski svetniki desne sredine, proti pa je bila opozicija, ki odkrito govori o nevarnosti gradbenih špekulacij. Po novem bo možno graditi predvsem na Krasu, medtem ko so na obali popolnoma ustavili nove pozidave. Občinski svet je potrdil napovedane projekte na Padričah in na območju nekdanje vojašnice pri Banih. Regulacijski načrt je doživel ostro kritiko Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Na 6. strani

Pavšič in Štoka o položaju manjšine

Na 3. strani

Podpisali sporazum o preučevanju klimatskih sprememb

Na 7. strani

Novo krožišče na dnu goriškega Korza Italia

Na 13. strani

Prepoved obiskov v šempetrski splošni bolnišnici preklicana

Na 13. strani

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier na SP na Finskem še tretjič 2.

Na 17. strani

KOROŠKA Neuspešna grožnja z bombo

CELOVEC - Da bo gledališki-glasbeni projekt »Ta roka bo kovala svet« svetovno znanega avstrijskega koreografa in režiserja Johanna Kresnika že zaradi svoje vsebine (nacizem, njegova grozodejstva, upor in usoda tistih, ki totalitarnemu režimu niso bili pogodu) dvignil veliko prahu, je bilo vsakomur na Koroškem jasno, toda da ga bodo skušali preprečiti celo z grožnjo z bombo proti slovenskemu kulturnemu domu, prizorišču predstave, ni bilo pričakovati. Na srečo je šlo za lažno grožnjo, tako da so premiero včeraj zvečer kljub temu postavili na oder kulturnega doma v Pliberku, občinstvo pa je do zadnjega kotička napolnilo veliko dvorano.

Na 2. strani

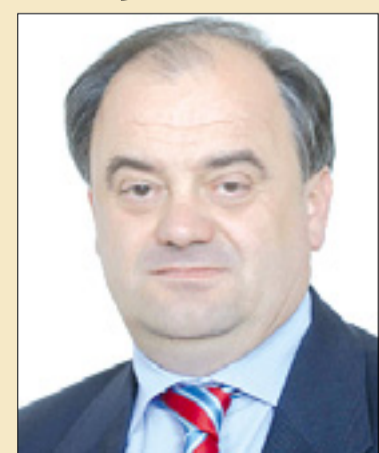
SLOVENSKA MANJŠINA - Sinočnji sklep deželne vlade 400 tisoč evrov za slovenski kulturni center v Benečiji

VIDEM - Deželna vlada je na sinočnji seji namenila 400 tisoč evrov za slovenski kulturni center, ki ga načrtujejo v Špetru Slovenov v Benečiji. Center bo nastal na sedanjem sedežu Briško-nadiške gorske skupnosti, ki jo bodo žal v kratkem ukinili. Gre za finančna sredstva, ki jih Deželi Furlaniji-Juljski krajini deli rimska vlada na osnovi zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Denar za špeterski kulturni center je zaprosila lokalna goska skupnost sporazumno z organizacijami Beneških Slovencev in krovnima zvezama SKGZ in SSO. Pobuda je doživela tudi podporo de-

želne posvetovalne komisije za Slovence.

Briško-beneška gorska skupnost bo za pobude v korist Slovencev - poleg denarja za kulturni center - dobila še nekaj več kot 600 tisoč evrov za turistične in okoljske razvojne projekte. Gorski skupnosti za Kanalsko dolino bo Dežela na osnovi zaščitnega zakona dodelila skupaj 360 tisoč evrov.

Sinočnje sklepe je predlagal deželni odbornik Roberto Molinaro (na sliki). To je bila zadnja seja deželnega odbora pred poletnimi počitnicami.

PLIBERK - Sinoči v slovenskem kulturnem domu uprizorili igro Ta roka bo kovala svet

Niti grožnja z bombo ni mogla preprečiti gledališke predstave

Premiera projekta svetovno znanega avstrijskega režiserja Johanna Kresnika pred polno dvorano

CELOVEC - Da bo gledališki-glasbeni projekt »Ta roka bo kovala svet« svetovno znanega avstrijskega koreografa in režiserja Johanna Kresnika že zaradi svoje vsebine (nacizem, njegova grozodejstva, upor in usoda tistih, ki totalitarnemu režimu niso bili pogodu) dvignil veliko prahu, je bilo vsakomur na Koroškem jasno, toda da ga bodo skušali preprečiti celo z grožnjo z bombo proti slovenskemu kulturnemu domu, prizorišču predstave, ni bilo pričakovati.

Toda zgodilo se je! Na občinskem uradu v Pliberku se je že v začetku tedna pojavilo grozljivo pismo, v katerem neznani pisec napoveduje, da bo z bombo, podtaknjeno v kulturnem domu, preprečil premiero produkcije, o kateri že nekaj dni govorijo ne samo na Koroškem, ampak po vsej Avstriji. Premiero včeraj zvečer so kljub temu postavili na oder Kulturnega doma, čeprav ob strogih varnostnih ukrepih. Kulturniki kot tudi občina Pliberk se namreč niso pustili ustrahovati, prav tako ne občinstvo, ki je do zadnjega sedeža napolnilo veliko dvorano slovenskega kulturnega doma!

Župan mestne občine Pliberk Stefan Visotschnig je v sredo zvečer potrdil, da je občina Pliberk dobila grozljivo pismo, oddano v bližnji Dobrli vasi, ter ga takoj predala policiji za nadaljnje preiskave. Tako pri županu Visotschnigu kot tudi pri Slovenski prosvetni zvezi, ki je odgovorna za izvedbo projekta, je bilo najprej čutiti negotovost, kaj storiti. Skupaj z varnostno direkcijo za Koroško zato najprej sploh niso poročali o grožnji z bombo. Šele ko so vse skrbno preverili in niso našli kakih dejanskih pokazateljev za realno nevarnost nasilnega dejanja zoper kulturno ustanovo v Pliberku, so se odločili, da o grožnji obvestijo tudi javnost. Prav tako, da bodo izvedli premiero in tudi nadaljnjih šest predstav, ki so še na sporedu do srede avgusta. Gledališka plesna produkcija »Ta roka bo kovala svet« - Auf uns kommt es an« v režiji svetovno znanega koreografa Johanna Kresnika je sestavni del letošnje Evropske razstave pod geslom »Moč slike - vizije božanskega«, ki poteka vse poletje v Pliberku. Mesto je s tem postalo pravi magnet za ljubitelje kulture in umetnosti. To ne le zaradi razstave v muzeju slovitega Wernerja Berga o avstrijski likovni umetnosti 20. stoletja, tudi zaradi vrhunskega spremljevalnega programa. Izhodišče gledališko-plesne predstave »Ta roka bo kovala svet« v Kulturnem domu v Pliberku je zgodba o avstrijskem dramatikur Juriju Soyferju, ki so ga nacisti zaradi političnega prepričanja in judovskega porekla še pred začetkom druge svetovne vojne 23. junija 1938 prepeljali najprej v koncentracijsko taborišče Dachau ter ga nato premestili v taborišče Buchenwald, kjer je leta 1939 umrl za tifusom, star komaj 26 let. Že na predstavitvi projekta na novinarski konferenci je koreograf in režiser Kresnik poudaril, da je v trenutku, ko je stopil na oder Kulturnega doma, pustil Pliberk in okolico zunaj in ustvarjal prav tako, kot bi delal v dunajskem Burgteatru.

Zgodba sama ima opravka tudi s politično situacijo na južnem Koroškem. »Območje tukaj ni nastalo čisto brez nacionalsocializma in partizanstva. Zato sem tudi izbral zgodbo o pomembnem pisatelju, ki je zelo mlad umrl v koncentracijskem taborišču. Gre torej za nacionalsocializem, veliko bo spominjalo tudi na dogodke tukaj in na situacije, ki nas še čakajo«, je dejal režiser in koreograf Kresnik, ki se je rodil in dorašal nedaleč od Pliberka v Šmarjeti na Komlju in ki prvič ustvarja v svoji ožji domovini.

Kresnik velja za pionirja in izumitelja »koreografskega« gledališča, v katerem plesalci tudi pojejo in govorijo besedilo. Njegove uprizoritve vseskozi merijo na provokacijo in na razbitje običajne plesne estetike. Tudi predstava v Pliberku je za gledalce kot tudi za igral-

Slovenski Kulturni dom v Pliberku je bil v teh dneh tarča grožnje z bombo, ki pa se je na koncu izkazala za lažno

I. LUKAN

STEFAN VISOTSCHNIG

ce zelo zahtevna in deloma tudi težko prebavljiva. Vodja gledališko plesnega projekta v Pliberku je Zdravko Haderlap, dramatsko osnovo za predstavo pa je napisal nemški avtor in dramaturg Christoph Klimke, ki že več let sodeluje s Kresnikom. Uglasbitev pesmi in scenska glasba sta delo v Pliberku rojenega jazzovskega glasbenika in komponista Karlheinz Miklina. Za scenografijo in kostumografijo pa odgovarja Reinhard Taurer. Kot glavnega igralca za produkcijo Slovenske prosvetne zveze v Celovcu v kooperaciji z mestno občino Pliberk pa je bilo mogoče pridobiti Andrea Seiferta, člana igralske družine Berliner Ensemble. Vsi ostali akterji so amaterski igralci z južne Koroške.

Po včerajšnji premieri so nadaljnje predstave na sporedu še danes, 11., 12., 13., 14. in 15. avgusta 2009 v Kulturnem domu Pliberk z začetkom ob 19.30 uri.

Ivan Lukan

CELOVEC - Preiskavo je tožilstvo ustavilo NSKS zahteva obnovo postopka proti Dörflerju

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) je včeraj kritiziral nedavno odločitev avstrijskega tožilstva, da ustavi preiskavo zaradi suma zlorabe uradnega položaja v zvezi s prestavljanjem krajevnih tabel proti deželnemu glavarju avstrijske Koroške Gerhardu Dörflerju, in obenem zahteval obnovo preiskave.

Proti Dörflerju in pred njegovo smrtjo tudi proti nekdanjemu deželnemu glavarju Jörgu Haiderju je na državnem tožilstvu zaradi ovadbe NSKS potekala preiskava, ker v Pliberku in Drveši vasi nista postavila dvojezičnih krajevnih tabel, kot terjata razsodba avstrijskega ustavnega sodišča, temveč sta februarja 2006 enojezične krajevne table postavila za nekaj metrov in kasneje nanje namestila majhne dodatne slovenske tablice.

A kot je na novinarski konferenci včeraj zadnje odločitev tožilstva citiral predsednik NSKS Karel Smolle, je bilo dejanje Dörflerja sicer v naspro-

tju z ustavo, a je zlorabo uradnega položaja zagrešil nevede. Smolle je nad utemeljitvijo tožilstva izrazil začudenje, njegov namestnik Rudi Vouk pa je dejal, da je "omembe vredno, kako malo vedenja se pričakuje od deželnega glavarja Koroške". NSKS sedaj zahteva Dörflerjev odstop ali najmanj, da ga odločitev državnega tožilstva pripravi do postavitve dvojezičnih tabel. Predstavnik NSKS so tudi napovedali, da bodo vprašanje krajevnih tabel dvignili na evropsko raven, podporo pa pričakujejo tudi od zveznega kanclerja Wernerja Faymanna.

Predsednik Zaveznitva za prihodnost Avstrije (BZÖ) na avstrijskem Koroškem Uwe Scheuch se je na kritiko NSKS odzval z ogorčenjem. Kot je dejal, želijo predstavniki slovenske manjšine "očitno kot samooklicana pravna elita dežele pod vprašaj postavljati pravno državi v Avstriji". Dodal je še, da je čas, da dajo mir in sprejmejo odločitev državnega tožilstva. (STA)

LJUBLJANA - Slovenija se o morebitnem sprejemu osumljencev iz Guantanamo še ni odločila

Stranke zadržane glede te možnosti

Odločitev ameriškega predsednika o zaprtju ameriškega zapora za teroristične osumljence na Kubi pa pozdravljajo

LJUBLJANA - Slovenija odločitve o morebitnem sprejemu terorističnih osumljencev iz ameriškega zapora Guantanamo na Kubi, ki se ga je predsednik ZDA Barack Obama odločil zapreti, še ni sprejela, a to možnost preučuje. Parlamentarne stranke so zaprtje zapora večinoma pozdravile, a bile zadržane glede možnosti sprejema katerega od zapornikov v Sloveniji.

V SD so pozdravili odločitev Obame, da zapre zloglasni zapor. Zaprtje Guantanamo ima poleg pravnih in političnih posledic tudi močan simbolni pomen, so povedali za STA. Po mnenju SD je potrebno pred sprejetjem sklepa o morebitnem sprejemu katerega od zapornikov v Sloveniji opraviti temeljiti premislek o varnostnih in pravnih vidikih. "Suverena odločitev mora biti odraz odgovornega ravnanja do državljank in državljanov Slovenije ter upoštevanja našega interesa po čimprejšnji rešitvi tega problema," so dodali.

Po mnenju SDS bi bilo moralno in načelno sprejeti zapornike iz Guantanamo, če bi bil med njimi slovenski državljan. "Menimo, da drugih državljanov ni smiselno sprejemati, ker trenutno ni dovolj zmožljivosti, v zaporih vlada prostorska stiska, pazniki pa so preobremenjeni," so sporočili.

Kot so povedali v LDS, je vprašanje Guantanamo odgovornost ZDA, v stranki pa upajo, da "tega madeža na ugledu te ugledne države kmalu ne bo več". "V LDS se

nam zdi prav, da tudi EU izrazi pripravljenost za sodelovanje pri reševanju vprašanja Guantanamo, v kolikor bi takšno zaprosilo ZDA prišlo v EU (ali v Slovenijo)," so pojasnili. V tem primeru bi bilo potrebno preučiti vsak primer posebej in se o vsakem odločiti individualno. Vsekakor pa bi bila v zvezi s tem potrebna skupna politika EU, saj gre za varnostno vprašanje, povezano s celotnim schengenskim območjem, so dodali.

Iz stranke Zares je Ivo Vajgl za STA dejal, da je po njegovem mnenju dobro za svet in za ZDA, da se je Obama odločil, da "likvidira to sramoto v Guantanamo". Po njegovih besedah je prav, da tudi Evropa prevzame del odgovornosti, da se "ta blamaža konča in poniževanje ljudi, ki jim ni mogoče dokazati zločina". "Mislim, da ne bi bilo nič narobe, če bi pri iskanju takšne rešitve ali če hočete nekega evropskega sodelovanja, pri tem sodelovala tudi Slovenija," je dodal poslanec v Evropskem parlamentu (ALDE/Zares).

V stranki DeSUS pa so se izrekli kategorično proti sprejemu zapornikov iz Guantanamo. V SLS podpirajo zaprtje zapora v Guantanamo, "te velike sramote začetka 21. stoletja". Po besedah vodje PS SLS Jakoba Presečnika je sedaj potrebno zapornikom omogočiti čimprejšnje pošteno sojenje, saj večini še ni bilo sojeno. SLS se sicer zavzema, da se zaporniki vrnejo na območja, od koder prihajajo, in šele nato v druge države.

LAS Kras bo prejel skoraj 2 milijona evrov

TRST - Uradni vestnik Dežele FJK je objavil sklep o financiranju Lokalnih razvojnih načrtov. Med njimi so tudi tisti, ki jih je Dežela predložila Lokalna akcijska skupina Kras. Kot nam je včeraj potrdil njen predsednik Franc Fabec, bo GAL-LAS Kras imel na razpolago nekaj manj kot dva milijona evrov. »Sedaj imamo zagotovljeno finančno kritje do leta 2013 in lahko začnemo s konkretnim delom. To bo odlična priložnost za razvoj Krasa in dvanajstih občin, ki sestavljajo GAL. Pri tem bodo imele prednost tiste investicije, ki so v interesu širše skupnosti, priložnost pa bodo dobili tudi privatniki, ki se bodo prijavi na naše razpise.«

Ljubljanski policisti odkrili zlorabo bankomata

LJUBLJANA - Na enem izmed bančnih avtomatov na območju Policijske uprave (PU) Ljubljana so policisti pred dnevi odkrili napravo za odčitavanje magnetnih zapisov z bančnih kartic oz. t.i. skimming in mini kamero za spremljanje vpisa osebnega gesla (PIN kode). Na bankomatu je bilo nad monitorjem vgrajeno dodatno ohišje, kjer je bila skrita mikro kamera z oddajnikom. Kot so na policiji zapisali v sporočilu za javnost, je takšen bankomat prepoznaven po tem, da ohišje prekriža znamko bančnega avtomata. Iz ustja reže za kartice je opaziti belo žičko, prav tako je na samo ustje dodano še dodatno ohišje, v katerem se skriva naprava za branje magnetnega zapisa. Naprava je povezana z žičko s sprejemnikom, ki se skriva pod obvestilom "pravi položaj kartice". "Če nam bančni avtomat ne vrne kartice oz. je kartica vidna v reži in je ne moremo vzeti, priporočamo, da se takoj obvesti banko, lastnico bančnega avtomata, ali pa policijo," svetujejo policisti.

Na gradbišču celjske knjižnice smrtna nesreča na delu

CELJE - Na gradbišču celjske knjižnice na Muzejskem trgu se je včeraj okrog 11.30 ure zgodila delovna nesreča, v kateri je življenje izgubila ena oseba. Po podatkih policije je v nesreči umrl 46-letni delavec, državljani Hrvaške. Delavec je pri montaži prečnika za dvigalo padel z gradbenega odra, z višine približno desetih metrov. Zaradi hudih poškodb glave je umrl na kraju nesreče. Dela na osrednji celjski knjižnici izvaja celjsko gradbeno podjetje Gradia, vendar za zdaj še ni znano, ali je umrl njihov delavec ali morda delavec katerega od podizvajalcev del, saj kriminalistična preiskava še poteka.

TISKOVNO SPOROČILO - Srečanje predsednikov SKGZ in SSO Pavšiča in Štokes

Zaskrbljenost zaradi finančne negotovosti

Negotovo dvoletje 2010-2011 - Jesenska skupna seja SKGZ in SSO bo posvečena tem vprašanjem

TRST - Predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič (SKGZ) in Drago Štoka (SSO) sta se 5. avgusta letos sestala, da bi potegnili nekaj zaključkov v zvezi s težavami skupnih zvez in društev ter razmislila o poteh, ki so v bližnji bodočnosti pred nami. Analizirala sta predvsem vprašanje finančnih prispevkov, katerih prihodnost je močno negotova, saj še vedno ne vemo, kako se bo rimska vlada obnašala do Slovencev v Italiji v dvoletju 2010-2011. S tem v zvezi sta potrdila sklep vodstev obeh krovnih organizacij, ki se je sestalo julija meseca v Gorici, da bodo prvo jesensko skupno srečanje posvetili prav tem vprašanjem in poiskali primerne rešitve tudi na podlagi pričakovanih jasnejših finančnih jamstev s strani Rima.

Če je bila rimska vlada do nas uvidneva v letošnjem letu, ni namreč nikjer zagotovljeno, da se bo to zgodilo tudi v dveh in nadaljnjih letih nje-mandata. Medtem, ko se je slovenska vlada tako preko predsednika

RUDI PAVŠIČ

DRAGO ŠTOKA

Boruta Pahorja kot ministra dr. Boštjana Žekša javno obvezala, da bo slovenski narodni skupnosti v zamejstvu in po svetu zagotovila finančno pomoč v enaki višini kot doslej, so bili predsednik deželnega odbora Furlanije Julijske krajine Renzo Tondo in njegovi odborniki do tega vprašanja dokaj zadržani.

Predsednika SSO in SKGZ sta bila mnenja, da bosta slovensko-italijansko medvladno srečanje v začetku septembra v Ljubljani in kasnejši obisk slovenskega premierja Boruta Pahor-

ja v Rimu priložnost, da se financiranje manjšine primerno obravnava in zanjo dobi tudi ustrezne rešitve. Finančna kriza je res huda, menita predsednika SKGZ in SSO, vendar posledic le-teh ne smejo občutiti naše glavne ustanove (začeni s SSG), ker že itak delujejo v izredno težkih razmerah in kljubujejo raznim težavam z vsemi svojimi močmi in to dokazujejo tudi s svojim vsakodnevnim trudom, z vso svojo zavzetostjo in konkretnim delovanjem na svojih odgovornih mestih. Pavšič in Štoka izražajo

upanje, da bodo pristojne oblasti znale ceniti to vztrajno delo in da bodo znale najti pri reševanju splošne gospodarske krize tisti ključ in način pristopa do naših osrednjih ustanov, organizacij, zvez in društev, ki so nam vsem tako zelo potrebne, če hočemo našo kulturno in splošno strukturo ohraniti pri neokrnjenem življenju in zdravem splošnem delovanju in korist naše celotne slovenske narodne skupnosti.

Srečanje predsednikov obeh krovnih organizacij je bilo tudi priložnost za poglobljeno analizo zdajšnjega položaja naše narodnostne skupnosti in za vlogo, ki jo v njej imata SKGZ in SSO. Prepričana sta, da je treba nadaljevati na izhodiščih, ki so jih sprejeli na nedavnem že omenjenem goriškem srečanju obeh vodstev in v tem smislu podpirata tudi soočanje pokrajinskih vodstev obeh zvez v vseh treh pokrajinah, ko gre za njihove izrecne pristojnosti in način konstruktivnega sodelovanja.

IZOLA

Razstava umetnin iz odsluženih vinilnih plošč

IZOLA - Odsluženim vinilnim ploščam so umetniki v izolski galeriji Insula skozi proces umetniškega ustvarjanja vdahnili novo življenje. Izolska Insula je projekt izdelovanja artefaktov iz vinilk izvedla v sodelovanju z italijansko galerijo XX912 Fabrika, kjer so tovrstne projekte že izpeljali lani. Prijavilo se je 12 slovenskih in šest avtorjev iz Italije, ki so včeraj od 16. do 19. ure slikali, oblikovali in ustvarjali iz vinilk.

Tema in tehnika ustvarjanja sta. Nekateri avtorji na vinilke slikajo, drugi iz njih ustvarjajo nove objekte, jih luknjajo ali sestavljajo v skulpture, nekateri pri ustvarjanju uporabijo ovitek ali pa ploščo uporabijo kot matrico za izdelavo grafike.

Projekt ustvarjanja iz vinilk sta nadgradila performansa italijanskih avtorjev po zaključku ustvarjanja. Včeraj zvečer so še uradno odprli razstavo, na kateri so poleg predmetov, ki so jih ustvarili včeraj, razstavili tudi 43 izbranih del iz arhiva italijanskih partnerjev. Razstava bo na ogled do konca meseca.

ROVINJ

K sodniku zaradi seksa na plaži

ROVINJ - Hrvaški policisti so minuli teden pri Rovinju prijeli nemški in avstrijski par, ki sta se sredi polne plaže predajala seksu. Policisti so parčka v ljubezenskem objemu zmotili okoli 18. ure, poklicali pa so jih ostali kopalci, ki so se zgražali nad početjem turistov. Na plaži so našli 46-letno Nemko, ki je veselo seksala s svojim leto dni mlajšim partnerjem, zraven pa sta se nebrzdano spolnim užitek predajala še 43-letnica in 38-letnik iz Avstrije.

Policija jih je nato odvedla na policijsko postajo, zatem pa pred sodnika za prekrške v Rovinju, ki je vsakemu izrekel najvišjo možno kazen za seksualne igrice na plaži - 102 evra. K temu naj bi ga vzpodbudila tudi predznanost prekrškarjev, ki so velementno zanikali svoje početje, čeprav so jih policisti zalotili "inflagranti". (STA)

REZIJA - Vrsta dogodkov vsak avgustovski konec tedna

V Solbici od danes praznik brusačev

Višek praznovanja bo jutri in v nedeljo - Prihodnjo soboto na Ravanci tradicionalna »Šmarna miša«

Spomenik brusačev v Režiji

REZIJA - Tako kot vsako leto nudi v Režiji vsak avgustovski konec tedna priložnost za zabavo in oddih v naravi. Ob zvokih citire in bunkule, rezijanskega plesu in tipičnih jedeh je dobro počutje zagotovljeno.

V čudoviti dolini pod Kaninom bo živahno že danes zvečer, ko se bo v Solbici začel tradicionalni tridnevni praznik brusačev (Festa dell'Arrotino). V majhni rezijanski vasi, kjer so brusačem postavili tudi spomenik, se praznik odvija že dvanajstič. Prireja ga Odbor spomenika brusačev (Comitato Associativo Monumento all'Arrotino), ki se trudi, da bi ohranil živ spomin na to dejavnost Režijanov.

Obiskovalci bodo lahko ob rezijanski glasbi uživali že danes, vrhunec praznovanja pa bo jutri in v nedeljo. Jutri bo ob 8.00 start spominkega pohoda, ki se ga vsako leto udeleži veliko število ljudi. Praznovanje se bo nadaljevalo popoldne in nato še pozno v noč. V nedeljo bo od 9.30 možen voden ogled Muzeja brusačev, po uličicah pa bodo domačini obiskovalcem pokazali, kako so pred leti opravljali ta poklic. Popoldne bodo v različnih četrtih degustacije tipičnih rezijanskih jedi v okviru pobude "V labirintu okusov", ob 20.30 pa bo nastop najstarejše folklorne skupine v Italiji, Rezijanske folklorne skupine, ki se je pred kratkim vrnila z uspešne turneje v Latviji. Za dodatne informacije glede programa letošnjega praznika brusačev lahko pokličete na tel. 0433/53483, 0433/53353, 333/1126609 ali pišete na e-mail naslov proloco.resia@resianet.org.

Naslednji konec tedna pa bodo na Ravanci praznovali "Šmarno mišo". V soboto, 15. avgusta, bo dopoldne maša, popoldne pa procesija, med katero bodo domačini nosili lesen Marijin kip. Na glavnem trgu bodo letos prodajali tudi rezijanski česen. Pobudo prireja novonastalo društvo, ki združuje vse lokalne pridelovalce česna. Splačal pa se bo gotovo tudi ogled nove razstave "Citirajo citare, bunkulajo bunkule", posvečene rezijanskim glasbenikom, ki jo v Rozajanski kulturni hiši prireja Rezijanska folklorna skupina s podporo Pokrajine Videm.

Naj ob koncu še omenimo Praznik rezijanskega "frica", ki bo med 19. in 23. avgustom na Osojanah. (NM)

NADIŠKE DOLINE - Namig za izlet ob koncu tedna

Pestro kulturno dogajanje

Beneško gledališče danes in jutri v Lazah in Matajurju, kjer praznujejo sv. Lovrenca - V Krasu (Dreka) razstava »Ciegelci«

Beneško gledališče se bo predstavilo z uspešno igro Kozja koža

KROMA

NADIŠKE DOLINE - Izlet v prelepe kraje ob Nadiši se vedno splača, konec tedna pa bo še posebno pestro v vaseh Laze, Kras (v občini Dreka) in Matajur (v občini Sovodnja).

Ljubitelji gledališča se bodo lahko danes zvečer zbrali v Lazah, kjer bo ob 20. uri nastop članov Beneškega gledališča. V okviru svojih polnih gostovanj po beneških vaseh bodo zaigrali narečno priredbo drame "Zločin na Kozjem otoku" italijanskega avtorja Uga Bettija. V beneški verziji, za katero je poskrbela Marina Cernetig, nosi igra naslov Kozja koža. Režiral jo je Marjan Bevk, igralci Beneškega gledališča pa so z njo uspešno debitirali za letošnji dan žena, udeležili pa so se tudi festivala v Mavinjah, na katerem so prejeli kar nekaj nagrad.

Igro bodo ponovili še jutri popoldne (pričetek ob 16. uri) v Matajurju, kjer se bo začelo večdnevno praznovanje Sv. Lovrenca. Dopoldne bodo odprli tudi posebno trgovino umetnosti. V nedeljo bo ob 9.30 voden pohod po Poti pravljic. Gre za tri ure lahke hoje. Še posebno živahno pa bo popoldne, ko bo med drugim mogoče poskusiti in tudi kupiti "sir brez meje". Večer se bo zaključil s plesom s skupino 3 Prašički. Praznovanje Sv. Lovrenca se bo nadaljevalo še v ponedeljek, veselica pa bo najprej v Marsinu, popoldne pa še v Matajurju, kjer bodo zaigrali tudi domači harmonikarji.

V nedeljo pa bo zanimivo tudi v Krasu, kjer bo ob 11.30 v občinski dvorani otvoritev zanimive razstave "Ciegelci". Obiskovalci si bodo lahko ogledali številne tipične cerkvene podobe. Razstava bo odprta do 16. avgusta s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure, ob praznikih pa od 10.00 do 18.00. Med 24. avgustom in 5. septembrom pa si bo razstavo mogoče ogledati v Beneški galeriji v Špetru. (NM)

PROSTORSKA UREDITEV - Pričakovani sklep mestne skupščine

Trst ima nov urbanistični načrt Na Krasu največ novih gradenj

Zelo ostra polemika med levo sredino in županom Dipiazza - Septembra najbrž rok za ugovore

Trst je dobil nov regulacijski načrt, ki bo nadomestil sedanjega iz časov Illyjevega županovanja. Prostorsko-urbanistični plan (mestna skupščina ga je odobrila ob treh zjutraj) je doživel podporo desne sredine in nasprotovanje levosredinske opozicije, medtem ko so zastopniki Severne lige pred glasovanjem zapustili sejno dvorano. Za razliko od prejšnjih sej je županu Robertu Dipiazza uspelo poenotiti večinsko koalicijo, ki je sprejela le nekaj obrobniških popravkov leve sredine, veliko večino pa jih je zavrnila.

Postopek za oblikovanje regulacijskega načrta je potekal daleč od javnosti, saj je bil načrt tudi po odobritvi v pristojni občinski komisiji formalno tajen. Plan bo v naslednjih dneh objavljen v deželnem Uradnem listu, nakar bo stekel enomesečni rok za ugovore in pritožbe. Domnevamo, da bo načrt objavljen konec avgusta ali bolj verjetno v prvih dneh septembra.

Regulacijski načrt je naravnian na hipotezi Trsta in okolice z 240 tisoč prebivalci (na občinskem ozemlju živi danes 205 tisoč ljudi), medtem ko je imel Illyjev plan dosti višje demografske ambicije. Načrt popolnoma ustavlja nove gradnje na celotnem obalnem pasu od Barkovelj do Križa in močno omejuje zazidljive površine. Dipiazza se hvali, da je Občina zamrznila dva milijona kubičnih metrov zazidljivih prostornin, opozicija pa meni, da se omejitve nanašajo na poldrugi milijon kubičnih metrov. Kakorkoli že, po novem bo mogoče graditi predvsem na Krasu, kjer so potrdili 13 od skupnih 18 razvojnih gradbenih načrtov. Največ (7) jih bodo lahko izvedli na Opčinah, nato na Padričah in Kontovelu.

V mestu bo mogoče le obnavljati sedanje stavbe, v predmestju pa se bo lahko gradilo predvsem pri Sv. Ivanu. Župan je prepričan, da je mimo čas »divjega cementsa« na obali in v predmestjih. Glede Krasa mu leve sredina očita protislovni odnos: ponekod nove gradnje, drugod stroge omejitve, ki bodo zelo oškodovale domačine, na vzhodnem Krasu pa nekateri zelo vprašljivi projekti.

V regulacijskem načrtu so ohranili »turistično naselje« na Padričah, zelo

Padriče: območje »pri Žagarici«, kjer načrtujejo turistično naselje

KROMA

sporno namembnost nekdanje vojašnice Monte Cimone pri Banih in veliko nedorečenost v zvezi z usodo nekdanjega padriškega begunskega taborišča. Desna in leva sredina sta se v občinskem svetu sprli predvsem glede načrtovanih turističnih gradenj na območju padriške Žagarice. Dipiazza pravi, da razširjeno igrišče za golf z vzporednimi strukturami ne bo oškodovalo, temveč ovrednotilo vzhodni Kras. Leva sredina pa je nasprotnega mnenja in odkrito govori o veliki nevarnosti gradbenih špekulacij na sicer zasebnih zemljiščih, na katerih se bo spremenila namembnost.

Nekdanja vojašnica pri Banih je še vedno last države oziroma, kot se temu pravi, javnega dobrega (it. demanio). Država naj bi jo predala Občini, ki tam dejansko načrtuje novo naselje. Lastninski postopek zna trajati več let. Isto velja za nekdanje padriško begunsko taborišče, ki naj bi ga država predala pokrajini. Občina Trst se o novi namembnosti tega območja ni opredelila, Pokrajina kolikor vemo pa o bivšem taborišču nima še izdelanih konkretnih razvojnih načrtov.

S.T.

TRST - Urbanistični plan

SKGZ zelo kritično ocenjuje projekt

Urbanistični načrt Občine Trst nadaljuje z razgrajevanjem naravne, kulturne in človeške podobe Krasa v mestni okolici, menita pokrajinski predsednik SKGZ Ace Mermolja in podpredsednica Daria Betocchi. Tu že danes podjetja mrzlično hitijo pri gradnji vodoravnih stolpnin in očitno bodo lahko s početjem pospešeno nadaljevala.

Na prostorih nekdanjih kmečkih hiš z dvoriščem ali na manjših parcelah rastejo »Borghi Carsici« s šest in več stanovanji. Ljudje si lahko za drag in slabo vložen denar (kolikšna bo jutri vrednost teh hiš?) kupijo nekaj kubikov »čistega« zraka, življenje v neurbaniziranem predmestju in srečko za znosnega soseda. Cilj novega načrta je torej ustreči gradbenemu lobiju, ki vidi sredi krize najboljše posle prav na Krasu v okolici Trsta, meni SKGZ.

»Razprava v občinskem svetu dokazuje politično kulturo desnice in njen odnos do oblasti. Misel je enostavna: kdor zmaga na volitvah, ukazuje. Opozicija pa je le postranski učinek volilnega sistema in je zato dialog z njo v bistvu nepotreben.

V isti kulturni okvir sodi tudi svečanost na Proseku, kjer so ob prisotnosti ministra za kmetijstvo krstili proizvodno vina Prosecco DOC. Razen par nerodnih ministrovih besed je odmanjkala slovenščina. Tudi to je znak prezira do ljudi, do njihovega dela in teritorija. Kultura dela na zemlji in v vinogradu se izprazni in postane blagovna znamka. Jezik pridelovalca utihne, spoštovanje se razblini v razdalji med oblastjo in državljanji. To je politika moči, kjer je oblast edini smisel, lasten dobiček pa zadnji cilj, pravita Mermolja in Betocchi.

Dipiazza ponosen na svojo koalicijo

Župan Roberto Dipiazza je naravnost navdušen tako nad novim regulacijskim načrtom, kot nad politično enotnostjo desnosredinske koalicije. Urbanistični plan, ki ga je odobrila mestna skupščina, je po županovem prepričanju v sozvočju s časi, ki jih doživlja Trst. Najbolj zadovoljen je z dejstvom, da so ustavili gradnje na celotnem obalnem pasu od Barkovelj do Križa. »S strani občinskih svetnikov desne sredine sem slišal utemeljena in uravnotežena stališča, česar ne morem trditi za opozicijo, ki je hotela uničiti predlog regulacijskega načrta. In to je bil njen glavni in edini cilj,« pravi župan.

Omero: Trst v rokah gradbenih podjetij

»V Vidmu je bila razprava o regulacijskem načrtu vseskozi javna, pri nas pa ne,« ugotavlja vodja demokratov v občinskem svetu Fabio Omero. Regulacijski načrt koristi velikim gradbenim podjetjem (ne iz Trsta), ki bodo gotovo izkoristila t.i. strateške cone, kot je npr. nekdanja vojašnica pri Banih. Župan se hvali, da je zmanjšal zazidljiva zemljišča. S tem je oškodoval zlasti domače prebivalce in družine, ki so načrtovala hišo ali stanovanje za otroke ali vnuke, meni Omero.

Liga ne za in niti proti novemu načrtu

Predstavniki Severne lige so pred glasovanjem zapustili sejno dvorano. Njihov vodja Maurizio Ferrara pravi, da nihče o načrtu ni vprašal za mnenje Bossijeve stranke, ki ni ne proti in niti za regulacijski načrt.

PRISTANIŠČE Nov zavod za pomorsko kulturo

Tržaška Pristaniška oblast je ustanovila fundacijo oziroma Zavod za pomorsko in pristaniško kulturo, ki bo odslej skrbel za promocijo številnih morskih javnih dobrin in za strokovno izobrazbo mladih, ki izbirajo pomorski delovni sektor. Fundacija bo finančno in znanstveno avtonomna ter razpolagala bo s tehničnim osebjem, kot to predvideva triletni operativni načrt, ki ga je predstavil Pristaniški odbor in je temeljni instrument za razvoj pristanišča. Zavod bo preverjal kulturno zanimanje, skrbel za katalogizacijo in hranjenje dobrin, ki so danes v pristaniških muzeju, arhivih in knjižnici. Obenem bo v hidrodinamični centrali v magazinu 26 urejena stalna razstava predmetov in osebnosti, ki so zaznamovale zgodovino tržaškega pristanišča.

JAVNA DELA - Sanacija in bonifikacija struge potoka Spinoletto

Nič več odprta kloaka ...

Uredili so tudi kanalizacijski zbiralnik in bregova podprli z naravnimi gradbenimi materiali - Očistili so tudi strugo

Potok Spinoletto v novi »preobleki«

KROMA

Sanacija in bonifikacija struge potoka Spinoletto se je po šestih mesecih dela končno zaključila; vanjo je tržaška občina investirala 180 tisoč evrov. Struga potoka Spinoletto je predstavljal namreč pravi trn v peti za kakih 400 prebivalcev območja, ki zaobjema še ulici Del Botro in Castelliere, ki se bosta po novem lahko direktno priključili na mestno kanalizacijo. Tržaška občina in podjetje Acegas-Aps sta namreč uredila 350 metrov dolg kanalizacijski zbiralnik ob bregu potoka Spinoletto, po katerem se bo v končni fazi gravitacijsko odvajala odpadna voda naselja; območje je bilo doslej namreč bolj podobno odprti kloaki.

Delavci podjetja Acegas-Aps so uredili priključek na javno kanalizacijo in sanirali strugo potoka. Oba njegova bregova, kjer so bili vidni usadi zemlje, so tako podprli z naravnimi gradbenimi materiali, se pravi z lesenimi deskami in kamnitimi vložki. Sicer je postavitev kanalizacijskega zbiralnika zahtevala spremembo namembnosti celotnega območja, ki je na podlagi regulacijskih načrtov vključeno med območja skupnega interesa oziroma med mestne parke, saj je ob njem speljana kolesarska steza (ki teče po trasi nekdanje železniške proge Trst - Hrpelje). Delavci so poskrbeli tudi za čiščenje potočka, v katerega so nemanježi dolga leta metali vsakovrstne odpadke.

Občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli je večraj poudaril, da bodo do polovice septembra sanirali in uredili tudi strugo potoka Catullo v samem centru mesta (v neposredni bližini Ul. Romagna).

CENTER ABDULAH SALAM - Novo priznanje za miramarski inštitut

Podpisali sporazum s SMO o napovedovanju monsunov

Posledice monsunov vplivajo na življenje polovice svetovne populacije

Preučevanje klimatskih sprememb je zelo pomembno za načrtovanje kmetijskega razvoja predvsem v krajih, kjer so posledice sprememb lahko izredno negativne

V Mednarodnem centru za teoretsko fiziko Abdulah Salam potekata v teh dneh dva simpozija o vremenskih napovedih in klimatskih spremembah. Vodi ju prof. Jagadish Shukla, predsednik ameriškega inštituta za globalno okolje iz Calvertona, ki se je s klimatskimi vprašanji začel ukvarjati pred skoraj tridesetimi leti prav na pobudo Nobelovca Abdulaha Salama.

Včeraj so v miramarskem inštitutu podpisali tudi pomemben sporazum s Svetovno meteorološko organizacijo (WMO). Njegov cilj je sestava modelov za napovedovanje vremena in podnebnih sprememb v jugo-vzhodni Aziji. Na življenje skoraj polovice svetovne populacije vplivajo namreč monsoni, ki nastajajo v tem delu planeta: monsoni odpravljajo odločilno vlogo v tamkajšnjem kmetijstvu, zaradi nezadostnih infrastruktur in revščine pa povzročajo tudi škodo, širjenje bolezni in smrt. Cilj konvencije je zato prepričati južnoazijske države, da sodelujejo pri izdelavi preciznejših modelov klimatskih sprememb in napovedi.

Starček tarča goljufij

Naivni starostnik je bil včeraj spet žrtev goljufije. Na vrata njegovega stanovanja v Rocolu je v sredo dopoldne potrkala mlada gospa, ki se je hlinila za prijateljico njegove žene. Dovolil ji je vstopiti v hišo in ženska jo je, s pretvezo, da potrebuje podatke o zavarovalnici, mahnila v spalnico, kjer je začela brskati po predalih. Moški je opazil, da ne išče dokumentov, pač pa zlatino, ona pa ga je pomirila, češ da se moti in naposled odšla. Ko se je vrnil v sobo, je opazil, da je iz ženske skatlice zmanjkalo več zlatnice in tisoč evrov v gotovini; poklical je policijo. Medtem se je domov vrnila tudi žena, ki je agentom povedala, da jo je le nekaj ur prej na cesti ustavila mlada ženska, povsem podobna tisti, ki je obiskala moža; med pogovorom naj bi ji povedala, kje biva. Goljufije na račun starejših občanov niso nikakršna novost, zato agenti pozivajo vse starejše občane in vse tiste, ki živijo sami, naj nikar ne nasedajo vsem, ki jim potrkajo na vrata oziroma nagovorijo na ulici.

Za volanom ukradenega vozila

V noči na četrtek so agenti devinsko-nabrežinske policijske postaje med rutinskimi kontrolami ustavili rdeč avtomobil peugeot, v katerem so se ob vozniku peljala štiri dekleta. Agenti so ugotovili, da gre za avtomobil, ki so ga ukradli 26. julija. 20-letni voznik, Kolumbijec P.O.R., ki živi v kraju Cervignano del Friuli, je priznal, da je avtomobil ukradel bratranču, ker je želel na ples v Sesljan s prijateljicami (polnoletnimi Italijankami in Romunko). Mladenica so ovdali zaradi kraje, avtomobil pa zasegli in vrnilo ga bodo lastniku.

Urad državljanskega pravobranilca zaprt

Tržaška občina sporoča, da bo urad državljanskega pravobranilca (t.i. difensore pubblico) zaprt za javnost od ponedeljka, 10. avgusta, do vključno torka, 18. avgusta. Občanom bo vsakomur na voljo številka 040/6754600: telefonski odzivnik bo sprejel vse morebitne klice.

Dečki v vlogi redarjev

Od 11. do 28. avgusta je čas za vložitve prošnje za funkcijo dedka redarja v tržaški občini. Brezposelni starejši moške, ki imajo vsaj 50 let in si želijo nadzirati pred osnovnimi šolami, morajo izpolniti obrazec, ki je na voljo v uradih v Ul. Genova 6 (2. nadstropje, soba 223 ali www.poliziamunicipale.it) in ga tu nato oddati od torka do petka od 9. do 11. ure (ob sredah tudi od 15. do 16. ure).

VARNOST - Deželna odbornica Federica Seganti s silami javnega reda

Odbornica kot redarka

Obiskala je operativni center mestnih redarjev in se nato z agenti podala do križišča pri Miramaru oz. Trga Libertà

»V zadnjem letu se je število tatvin v Trstu zmanjšalo, kar dokazuje, da so ubrani varnostni ukrepi pravi. Čim prej pa bo potrebno rešiti še problem kraj v avtobusih, ki pa se obratno iz dneva v dan množijo.« Deželna odbornica za teritorij, varnost, lokalne avtonomije in mednarodne odnose Federica Seganti se je včeraj dopoldne pridružila mestnim redarjem in se z njimi podala »na teren«. Gre za prvega izmed štirih posegov, ki jih odbornica namerava opraviti s predstavniki mestnih sil javnega reda.

Odbornica je včeraj najprej obiskala operativni center mestnih redarjev, nato pa se podala še do križišča za Miramar. Z načelnikom Sergiom Abbatejem oz. skupino agentov je urejala promet na miramarski cestni arteriji, sledila rutinskim pregledom oziroma odvzemu vozniških dovoljenj dvema motoristoma, ki sta pri križišču nepazljivo prehitela, pa še sama pomagala turistom, ki so spraševali po informacijah. Zadnji postanek pa je bil na Trgu Libertà. Odbornica se je zastavila še pri pritožbah Tržčanov, ki jim niso po godu nočni hrup po mestnem središču, mazaške akcije v Kavani in na Vejini, neprijetno združevanje v trgovskem centru Il Giulia in pa v mestnih ljudskih vrtovih. Tržaškemu županu Robertu Dipiazzi je svetovala, naj v posege vključi tudi prostovoljce (dedke redarje in druge).

DEVIN-NABREŽINA - Po podatkih, ki jih je objavil Turistično-gospodarski odbor Rilke

Julija so v devinsko-nabrežinskih informacijskih kioskih našteali skoraj 1900 turistov, največ italijanskih

Sedež Turistično-gospodarskega odbora Rilke je na devinskem gradu

ARHIV

Po podatkih, ki jih je zbrala informacijska točka Turistično-gospodarskega odbora Rilke iz Devina-Nabrežine, se je julija pri njih oglasilo 1893 turistov. Večina jih je bilo domačih, torej italijanskih, katerih delež je bil 45-odstoten, skupaj pa jih je bilo 859. Na drugem mestu so bili gostje iz Avstrije z 20-odstotnim deležem (372), na tretjem Nemci s 7-odstotnim, na četrtem mestu Slovenci s 5-odstotnim in na petem mestu Francozi s 4-odstotnim deležem. Po 2 odstotka so prispevali Čehi in Španci, po en odstotek pa je bilo še Poljakov, Madžarov, Belgijcev, Britancev. Med turisti, ki jih je bilo manj kot odstotek, so Romuni, Hrvatje, Rusi, Japonci, Švedje, Švicarji, Moldavci, Venezuelci, Luksemburžani, Portugalski, Američani in še kdo.

Podatki o turističnem obisku, ki sicer ne velja za vso devinsko-nabrežinsko občino, ampak upošteva zgolj tiste turiste, ki so se zglasili pri kateri od infotočk Turistično-gospodarskega odbora Rilke, so objavljeni v julijski, prvi številki odborovega informativnega biltena. Ob tem je treba dodati, da so infotočke odprte samo ob če-

trtkih, petkih, sobotah in nedeljah, tako da drugi dnevi v tednu v tej statistiki niso upoštevani. Za julij velja, da je informacije iskalo za dva odstotka več domačih turistov, medtem ko je bilo Avstrijcev in Nemcev prav toliko manj kot v enakem lanskem mesecu. Stabilen obisk je tako dokaz, da gostje letos iščejo mirna, a naravno privlačna počitniška okolja, v katerih jim ni treba seči (pre)globoko v žep. Odbor Rilke, ki v avgustu pričakuje še večji obisk, bo v okviru možnosti skušal držati informativne točke odprte tudi med tednom.

Potem ko je zaloga hitro pošla, je odbor v teh dneh končal ponatis novih pet tisoč kopij zemljevida devinsko-nabrežinske občine. Ustanovili so tudi OdborRilkeNews oziroma že omenjen bilten, ki ga bodo do prihodnjega ponedeljka prejeli vsi občani na dom. Odbor, ki mu predseduje Simone Napolitano, se medtem krepi, saj ima že 94 članov, ponuja pa tudi lepo urejeno spletno stran, na kateri lahko radovedneži najdejo vse pomembnejše informacije, ki zadevajo devinsko-nabrežinsko občino (www.comitatorilke.it).

LJUBLJANA - Miha Kovač: Od katedrale do palačinke

Tisk, branje in znanje v digitalni družbi

V knjigi, ki je izšla pri Študentski založbi, avtor razmišlja o usodi knjige

Profesor Miha Kovač, predavatelj na oddelku za bibliotekarstvo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, je pisec, ki mu bogate uredniške in založniške izkušnje dajejo prednost pred zgolj akademskimi raziskovalci. V tej svoji drugi samostojni slovenski knjigi - lani je v Oxfordu izdal še delo Never Mind the Web. Here Comes The Books - najprej povzame razvoj pisnega sporočanja, od starih civilizacij do Gutenbergovega izuma. Prvi kvalitativni preskok vidi že v prehodu od zvrtkov k rokopisnim kodeksom, po obliki predhodnikom tiskanih knjig, ki so omogočili boljše izkoristek pisne podlage, shranjevanje večje količine informacij ter hitrejšo branje. Tisk je še pospešil razmnoževanje sporočil in pocenil proizvodnjo, omogočil je standardizacijo besedil in z uvedbo paginacije tudi iskanje posameznih podatkov ter s tem nastanek različnih kazal in katalogov, predhodnikov današnjih spletnih iskalnikov.

Tak uvod je potreben za razumevanje današnjega stanja, kaj je usoda krhke in obenem - bolj zaradi kulturne, kot tehnološke razsežnosti - trdožive knjige, po prepričanju mnogih znova ogrožena. Elektronski bralniki kljub glasnim napovedim niso spodnesli knjige, ki pa se ji, takšni, kakršno smo poznali stoletja, kljub temu izteka čas. Konec koncev se je v zadnjih nekaj desetletjih že spremenila: Gutenbergov izdelek je skoraj neopazno postal e-knjiga: pisci, ilustratorji, oblikovalci, lektorji, uredniki, stavci, vsi vsaj v neki fazi uporabljajo računalnike. Ti nadzirajo tudi tisk, vezavo, skladiščenje, distribucijo itn., analogen ostaja le nosilec - papir. Kako dolgo še? Miha Kovač se glede usode knjige ne prepušča čustvom, temveč ostaja za-

držan, zlasti v sodbah o možnih smereh njenega razvoja. Prepričan je, da informatiziran, spletno omrežen svet in z njim drugačen način mišljenja zares prihajata, le da si z današnje perspektive ne more jasno predstavljati njenih prednosti in slabosti.

Nazadnje se Kovač še posebej ozre na v marsičem izjemen položaj knjige in založništva v Sloveniji. Izjemnosti ne vidi v zakoreninjenem prepričanju, da je bila knjiga odločilnega pomena za naše nacionalno konstituiranje - saj sta imela tisk in knjiga takšno vlogo pri nastanku vseh novoveških nacionalnih skupnosti v Evropi; naša posebnost je kvečjemu to, da smo uspeli vstopiti v tiskarsko civilizacijo, ne da bi, tako kot večina drugih narodov, vzpostavili nacionalno državo. Od drugih nacij se Slovenci bolj razlikujemo po tem, da nimamo skupne distribucije in spletnega kataloga vseh knjig na zalogi, kar priča o nezmožnosti založnikov, da bi sodelovali takrat, kadar je to v korist vseh igralcev na trgu. Vztrajanje pri »butični« proizvodnji in distribuciji, je prepričan Kovač, ne omogoča učinkovitega prehoda iz analognega v digitalno vesolje: brez »analogne infrastrukture« se ne more razviti sistem, ki bi v kombinaciji digitalne tehnologije, papirja kot nosilca vsebin in konkurenčnega boja med založniki knjigo vzpostavil kot demokratičen in pluralen medij, kot se je to zgodilo na večjih svetovnih knjižnih trgih. Če bi se (ko se bo?) na njih razvil poslovni model, ki bi omogočil ekonomsko razumno zalaganje elektronskih knjig, bi se ta naš zaostanek slej ko prej izkazal za usodnega?!

Iztok Illich

V Amsterdamu ves Rembrandt na enem mestu

Ljubitelji likovne umetnosti imajo priložnost, da si vsa dela nizozemskega slikarja Rembrandta van Rijna ogledajo na enem mestu. Seveda ne gre za izvirnike, temveč z digitalno tehniko obdelane reprodukcije. Razstava z naslovom Ves Rembrandt - V naravni velikosti bo do 7. septembra na ogled v Beurs van Berlage, kjer je nekoč stala borza. Na razstavi je na ogled 317 reprodukcij slik, 285 bakrorezov in pripadajočih skic, je poročala nemška tiskovna agencija dpa. Le z digitalizacijo Rembrandtovih del je mogoče njegovo umetniško ustvarjanje videti na enem mestu, izvirniku so namreč raztreseni po vsem svetu. (STA)

Koprsko poletje obarvano z Mišelo

Klub študentov občine Koper (KŠOK) je tudi letos pripravil krajši cikel koncertov, namenjen obalni mladini, z imenom Mišela. Cikel bo v soboto, 8. avgusta, ob 21. uri uvedel nastop legendarnih Orlekov. Vsako soboto do konca avgusta bodo sledili še koncerti skupin Melodrom, Slon in Sadež ter Red Five Point Star. (STA)

SPILIMBERGO - Enaintrideseta izvedba Folkesta

Premišljene izbire zagotavljajo uspeh

Od 2. do 27. julija sta se zvrstila 102 koncerta - Vsem dogodkom so sledili številni obiskovalci - Zaključni krog koncertov se je zgodil v Spilimbergu

Enaintrideseti Folkest je že za nami. Tudi letos je izvedba doživela velik uspeh in predstavila, kljub krčenju finančnih sredstev, bogat spored, ki je po naši deželi, slovenski in hrvaški Istri, Venetu ter Koroški ponudil čudovite večere folk glasbe. Festival je prav zaradi krčenja sredstev moral nekoliko spremeniti ponudbo. Kot je povedal umetniški vodja, Andrea Del Favero, festivala ne bi bilo brez prispevkov Dežele FJK, Fundacije CRUP, Občine Spilimbergo in pa privatnih sponzorjev, in sicer Generali, Latterie friulane, UTM, Gruppo Sina ter medijskih partnerjev TV Koper Capodistria, Folk Bulletin ter JAM. Zahvalil pa se je tudi posameznim občinam, ki so krile koncerte na domačih prizoriščih. Od 2. julija vse do 27. julija sta se zvrstila 102 koncerta (od teh le 5 z vstopnino), tudi vreme je prizaneslo letošnji izvedbi, saj je le en koncert odpadel zaradi močne plohe.

Na mesec trajajočem festivalu se je občinstvu predstavilo skoraj 300 glasbenikov na 44 različnih prizoriščih. Največ gledalcev si je prisvojil oder na videmskega gradu na koncertih skupine Jethro Tull ter Stevea Winwooda, odlično obiskani pa so bili tudi zadnji večeri v Spilimbergu, posebno, ko so nastopili Hot Tuna, Richard Thompson ter Roberto Vecchioni. Zanimiva politika, ki jo festival vodi vse od začetka, od daljnega 1979, ko je prvič zagledal luč kot »Feste di Chentici«, je ta, da ne obstajajo glasbeniki A in B kategorije. Tudi izbira glasbenikov poteka na dva načina: prvi je tradicionalen, drugi pa preko natečaja. Natečaj »Suonare a Folkest« vsako leto privabi vedno več glasbenikov, letos je med 50 konkurenti zmagalo 5 skupin, ki so nato igrale prav na spilimberških večerih.

Prvi večer zaključnega niza sta nastopila kar dva zmagovalca, in sicer vročekrvni ansambel Antidotum Tarantulae, toskanska skupina, ki se že osem let ukvarja z raziskovanjem ljudskega izročila, ter skupina, ki jo vodi Francesco Sosio in ki energično podaja ljudsko glasbo z območja Brindisi. Na tem večeru smo nato sledili nastopu italijansko-španske skupine Giulia y los Tellarini, ki je doživela uspeh s pomočjo Woodyja Allena, ki je nekaj skladb vključil v svoj film Vicky Cristina Barcelona. Za odličen nastop je poskrbela tudi skupina z Apeninov Banda Improvvisa. Seveda je bila največja pozornost namenjena nastopu ameriškega domorodca Johna Trudella. Pripravil je za nas

neobičajen nastop, na njem se je namreč slišalo zvok ameriških razprostranih prerij, kar je delovalo kot podlaga recitacijam samega Trudella.

Naslednji dan se je od zmagovalcev natečaja predstavila skupina, ki jo vodi harfistka in kitaristka Monica Bulgarelli, doma iz Verone. Profesor umetnosti, Genovežan Franco Boggero, iskrič in briljanten avtor hudomušnih besedil in prepričljivih skladb je požel najprej pozornost, nato pa odobravanje občinstva. Na drugem prizorišču se je zaradi boleznih pevke novonastala skupina La Munglesa, ki jo sestavljajo stari mački furlanskega folka (Lino Straulino, Gabriella Gabrielli, Andrea Del Favero ter Bruno Cimenti), predstavila v okrnjeni zasedbi, vendar je bil nastop kljub temu dopadljiv. Večer je nadaljevala skupina L'uva grisa iz Romagne, ki se sklicuje na nekdanje nastope po vaških veselicah. To je bil odličen nastop, ki je izžareval ljubezen do prave ljudske tradicije.

Isti večer sta nastopila tudi člana slovite skupine Jefferson Airplane, J. Casady in J. Kaukonen, ki sta kot nekaj divertissementa že na koncu 60. ustanovila skupino Hot Tuna. Tokrat sta z imenitnim mandolinistom Barryjem Mitterhoffom izvedla program, ki je očaral množico poslušalcev. Isti večer se je na drugem odru zgodil še koncert madžarske skupine Vizönto, ki jo lahko prištejemo med najpomembnejše folk skupine v Evropi.

Sobotni večer se je spet pričel z zmagovalci natečaja, rimsko skupino Sequoia bisquit. Sledil je nastop dua Pucci-Venier, ki ga sestavljata dobro znana in priznana glasbenika. Na prizorišču Trga Garibaldi pa je učinkovito zazvenel nastop polnobarvnega bluesa izvajalcev Bella Blues Band & Kay Foster Jackson. Publika je ponorela, nestrpna pa je bila tudi zaradi nastopa Richarda Thompsona, bivšega člana priljubljene angleške folk revival skupine Fairport Convention. Na oder je stopil sam s svojo kitaro in očaral množico. Večer pa se še ni izpel, saj sta se zgodila še dva nastopa. Prvi je s skupino Quintet d'Enzo Vacca prikazal bretonsko-piemontsko glasbeno spojitve, drugi pa mešanja orientalske, sefardske in španske glasbe v duu Toy Vivo Duo.

Nedeljski večer se je pričel z nastopom prijetne amaterske skupine Takam iz Rovereda, ki so izvedli veder spored latinske skladbe. Tudi skupina I Tamburi del Vesuvio, ki jo vodi Nando Citarella, je pri-

pravila lep program, ki je ponudil mešanico južnoitalijanske glasbene tradicije. Sledil je nastop sibirskega glasbenika in ustvarjalca nešteti glasbil Nadishana. Na koncertu je predstavil veliko izvirnih glasbil, s katerimi je ustvarjal ritem, harmonijo in melodijo z alikvotnimi toni. Na odru Vzhodnih vrat je zazvenela irska glasba z italijansko skupino Birkin Tree, ki jo pritevamo med najboljše izvajalce tovrstne glasbe. Zaključni koncert tega večera je bil zaupan Ambrogio Sparagni & Orchestri Pizzicato. Ta prihaja iz Lazia in nadaljuje tradicijo diatonične harmonike.

Zaključni večer tega prijetnega in bogatega Folkesta je bil v ponedeljek, 27. julija. Roberta Vecchionija z njegovim projektom »In-Cantus« je pričakala množica oboževalcev. To je bil poseben večer, na katerem se je v glasbo prelivala poezija. Vecchionija je spremljala skupina Nu-Ork String Quintet in flavtistka ter pevka Llarria Biagini, celotni projekt pa je vodil pianist Beppe D'Onghia.

Naj povemo še, da se je na festivalu dogajalo še marsikaj drugega, npr. prestavitve umetnikov, pogovori s strokovnjaki, seminarji irske glasbe ter nagrade glasbenikom. Prva je šla Richardu Thompsonu, »glasbeniku leta«, druga pa Robertu Vecchioniju. (Pan)

Ob znanih in že uveljavljenih glasbenikih so nastopili tudi mlajši

RENAULT - Francozi uveljavljajo svoje izkušnje pri enoprostorcih

Grand scenic je večji in udobnejši od predhodnika

Dva bencinska in 3 dizelski motorji – Veliko odlagalnih prostorov

Novi Renaultov grand scenic je večji, se pravi, daljši, širši in višji in ne nazadnje tudi udobnejši od starega modela. Tudi sedeži so postali taki, kot se za francoski avto spodobi, udobni in morda celo preveč mehki. Oblikovalci so dobro opravili svoj posel in grand scenicu narisali prepoznavne linije, vse prej kot anonimne. Oblikovalci so na predstavitvi še zlasti poudarjali obliko zadka in zadnjih luči v obliki bumeranga, kar bo sedaj baje postalo neke vrste zaščitni znak nekaterih Renaultovih modelov.

Notranjost je sicer (kot je bilo pričakovati) bolj ali manj enaka kot v laguni in méganu, a bolj bistveno pri tem je, da so materiali na armaturi iz mehkega materiala, so že skoraj gumijasti. Vse skupaj tako deluje veliko bolj kakovostno kot v predhodniku.

Grand scenic ohranja svoje enoprostorske značilnosti, tako je po notranjosti avta posejano veliko odlagalnih prostorov (v tleh, med sedeži, pod sedeži, na stropu, v vratih). Po Renaultovih meritvah predali merijo 92 litrov.

Zanimiva pa je novost, ki bo navdušila ljubitelje računalništva ali pa vsaj «gadgetov». Osrednji zaslon z merilniki in praktično vsemi funkcijami je pravzaprav velik TFT (thin film transistor) LCD zaslon. Tistim, ki niso ni prav doma med računalniki, naj pojasnim, da gre za tehnologijo zaslonov, ki nas obdajajo že praktično vsepovsod. V domačih televizorjih, računalniških monitorjih, mobilnikih ... Ne bi se čudil, če ima takšen zaslon tudi že precejšnje število avtomobilov. Tudi displeji prenosnih navigacijskih naprav so večinoma »premazani« s TFT slojem.

Prtljažnik je, seveda če nas je v avtu pet, še kar zajeten, več kot pol kubičnega metra. Zadeva se spremeni, če se odločimo vzeti v avtomobil še dve osebi in dvignemo tretjo vrsto sedežev. V tem primeru je prostora v prtljažniku tega 456 cm dolgega enoprostorca za pičlih 200 litrov. Skratka grand scenic bo trda konkurenca popularnemu citroënu C4 grand picassoju, ki prihaja iz iste države. Ali pa mazdi 5, ki jo kupci smatrajo za večji avtomobil, kot je scenic in ne nazadnje kot tekmeč prihaja na misel tudi fordov S-max.

Segment enoprostorskih vozil je pri Renaultu star že 25 let. Ob tej častitljivi dobi je seveda jasno, da so Francozi skoraj ves čas obvladovali evropske potrebe po takšnih avtomobilih, kar se danes odraža na sedmih različnih modelih enoprostorcev, ki so dolgi od 3,87 do 4,86 metra. Predvsem scenic je tisti, ki se je še posebej izkazal, saj je bilo prodanih že več kot 3,2 milijona vozil, medtem ko podaljšana izvedba grand scenic predstavlja okoli 15-odstotni delež.

Vožnja po ovinkastih cestah francoskih Alp z grand scenicom ne predstavlja nobenega problema, pri čemer pa se moramo zavedati, da ostaja klasični enoprostorec in nikakor ne športnik, kar mu ni napisano v kromosomih.

Kaj pa motorji? Ponudba motorjev obsega dva bencinska: 1,6 16V (110 KM) in TCe 130 (1,4 litra, turbo, 130 KM); in tri dizelske: dCi 110 (1,5 litra, 110 KM), dCi 130 (1,9 litra, 130 KM) ter dCi 150 (2,0 litra, 150). Na voljo so 3 različne izvedbe: confort, dynamique in luxe. Cena 1900-kubičnega dizla, ki bo najbrž šel najbolj v denar znaša 23 tisoč evrov. Vstopni model 1.6 110 KM confort znaša 20.500 evrov, najdražji pa je dvolitrski 150 konjski Ci luxe (29.750). Na voljo je seveda cel kup dodatne opreme, ki lahko ceno vseh modelov še kako zasoli.

TEST - Dekra testirala več vrst gum različnih znamk

Michelinke energy saver pred vsemi

Francoske gume so se manj obrabile in pripomogle k varčevanju z gorivom

Tovarna pnevmatik Michelin je poverila nemški organizaciji Dekra, ki se ukvarja z merjenjem porabe goriva in obrabe pnevmatik, testiranje treh skupin pnevmatik, za katere so ugotavljali porabo goriva in obrabo. Dekra te teste opravlja z vožnjo avtomobilov v običajnem prometu v konvoju, v katerem so največ štirje avtomobili, ki jih šolani vozniki vozijo enega za drugim s približno enako varnostno razdaljo in ob upoštevanju prometnih predpisov. Prevožena razdalja je 10.000 km. Michelin želi po zagotovilih njihovih strokovnjakov tudi na ta način priti do objektivnih podatkov o lastnostih njihovih pnevmatik, še posebej glede varnosti, vzdržljivosti in porabe goriva, v primerjavi z izdelki tekmecev: Bridgestona, Continentala, Dunlopa, Goodyearja in Pirellija.

Pri letnih pnevmatikah dimenzije 195/65 R 15 H je pri merjenju obrabe najboljši rezultat dosegla pnevmatika michelin energy saver. Pirelli P6 cinturato vzdrži 85 odstotkov v primerjavi z michelinom, continental premium contact 78 odstotkov,

bridgestone B250 75 odstotkov, goodyear excellence 64 odstotkov in dunlop sport fast response 61 odstotkov. Pri porabi goriva (test s VW golfom 1.9 TDI 77 kW) je michelin energy saver porabil 5,26 litra na 100 km, Goodyearova in Dunlopova pnevmatika, ki sta imeli največjo porabo, pa 5,45 litra na 100 km. Razlika je torej 0,19 litra na 100 km oziroma 19 litrov na 10.000 km.

Pri zimskih pnevmatikah dimenzije 205/55 R 16 H – test je bil opravljen s VW golfom 1.9 TDI 77 kW – se je pri obrabi spet najbolje izkazala pnevmatika michelin primacy alpin PA3, sledile pa so ji pnevmatike dunlop SP wintersport 3D (80 odstotkov), bridgestone blizzak LM 25 (65 odstotkov), continental wintercontact TS 830 (62 odstotkov) in goodyear ultragrip 7+ (50 odstotkov). Pri porabi goriva je bila razlika med najboljšo pnevmatiko michelin primacy alpin PA3, ki je porabila 5,21 l/100 km in pnevmatiko bridgestone blizzak LM 25, ki je porabila 5,44 litra na 100 km, 0,23 litra na 100 km oziroma 23 litrov na 10.000 km.

VOLVO Kako odpraviti zanašanje prikolice?

Če imate prikolico, je vaš angel varuh sistem TSATM (Trailer Stability AssistTM). Gre za sistem, ki uravnava zanašanje in stabilizira prikolico, ki jo je pričelo zanašati naprej in nazaj. Sistem neprestano spremlja potencialno zanašanje, če je potrebno, zavira eno od avtomobilskih koles. Če to ni dovolj, sistem zavira z vsemi štirimi kolesi, motor pa se ustavi, dokler se nadzor nad prikolico ponovno ne vzpostavi.

»Zanašanje je prava nočna mora za vsakogar, ki redno uporablja vleko za kakršnokoli prikolico. Problem se pogosto pojavi, ko je bilo vlečno vozilo napačno naloženo ali pa nosi preveč teže na sprednjem delu,« razlaga Per Ola Fuxin, vodja avtomobilске dinamike pri podjetju Volvo Cars.

Včasih je težko rešiti situacijo, ko prikolico začne zanašati. V najslabšem primeru lahko prikolico celo zanese na napačen vozni pas. Na žalost je to pogost vzrok za prometne nesreče, do katerih navadno pride poleti, ko so ceste polne prikolic, vlečnih vozil in prikolic s čolni.

Sistem TSATM deluje pri hitrostih, nižjih od 50 km/h, ki je v serijsko opremo vključen pri nakupu modela XC60 z vlečno kljuko.

Kolesar trčil v odprta vrata

Trenutek nepazljivosti voznika avtomobila je bila vzrok nesreče, ki se je pripetila v sredo popoldne na korzu Italia v Gorici. Okrog 17.30 je Goričan parkiral svoj avtomobil tipa Opel corsa in nato odprl vrata ravno, ko je mimo pikolesaril 53-letni G.A.; kolesar se ni uspel izogniti oviri in je silovito trčil v avtomobila vrata. Zadobil je razne poškodbe in obležal na cestišču; na kraju mu je nudilo pomoč osebje službe 118, ki ga je zatem prepeljalo na zdravljenje v goriško bolnišnico.

Hrvaški državljan za zapahi

Na goriškem sodišču so potrdili pripor za 40-letnega hrvaškega državljanu Ivicu Vitasovića, zaposlenega v tržiškem podjetju Monferr, ki so ga pred dnevi zalotili s šestimi grami kokaina in s polavtomatsko pištolo. Karabinjerji so moškega izsledili med rednimi kontrolami prometa; ker je bil med pregledom dokumentov zelo živčen, so si karabinjerji ogledali še notranost vozila in v njem našli pet gramov kokaina in sekiro. Nato so v njegovem stanovanju v Ronkah zasegli še en gram kokaina in polavtomatsko pištolo. Moški je zaposlen v podjetju, ki dela znotraj tržiške ladjedelnice Fincantieri; na sonjenje čaka v goriški kaznilnici.

Zaskrbljena za raziskovalce

Evropska poslanka in kandidatka za deželnega predsednika Demokratske stranke Debora Serrachiani je med sredinim srečanjem v hotelu Franz v Gradišču izrazila zaskrbljenost nad težavami, ki jih tuji univerzitetni raziskovalci imajo pri podaljševanju dovoljenj za bivanje v Italiji. Po njenih besedah državna vlada ni še uresničila evropskih direktiv s tega področja, zato pa prihaja do težav.

Long drink za zvezdni utrin'k

V Vinoteki Brda na gradu Dobrovo bo jutri, 8. avgusta, ob 20. uri družabni večer; ki so ga poimenovali »Long drink za zvezdni utrin'k«. Organizatorji so k sodelovanju povabili člane amaterskega astronomskega društva Teleskop iz Nove Gorice in CCAF iz Fare, ki bodo na terasi Vinoteke postavili teleskope in daljnoglede ter udeležencem prireditve pomagali na sprehod med zvezde in zvezdne utrinke. (nn)

Pohod po Trnovskem gozdu

Športno društvo Mark Šempeter organizira v nedeljo, 9. avgusta, pohod po Trnovskem gozdu, ki nudi v teh vročih avgustovskih dneh prijetno svežino. Start pohoda bo ob 15. uri pred Kulturnim domom na Trnovem, pohodnikom pa bosta na voljo šest oz. dvanajst kilometrov dolgi progi. (nn)

GORICA - Podpisniki pakta za razvoj Goriške pozivajo deželno vlado

Odprtje Rebernic razlog več za sprostitev avtoceste

Uresničitve nove cestninske postaje predlagajo v kraju Tapogliano

Cestninska postaja pri Vilešu (levo) in, v neposredni bližini, nastajajoča IKEA (spodaj)

BONAVENTURA

»Ko bodo v kratkem odprli nov avtocestni odsek Razdrto-Vipava, se bo tovrtni promet med Gorico in Ljubljano podvojil, če že ne potrojil. Zaradi tega bo sprostitev avtoceste med Vilešem in Moščenicami še toliko bolj pomembna, saj tovornjak, namenjen v Tržič, na svoji poti ne bo smel naleteti na dve cestninski postaji, ki bi znatno upočasnili njegovo vožnjo.« Tako je včeraj poudaril predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in skupaj z drugimi predstavniki ustanov, ki so podpisnice pakta za razvoj Goriške, pojasnil, zakaj je treba porušiti cestninske postaje v Vilešu, Redipulji in Moščenicah, namesto njih pa zgraditi novo v kraju Tapogliano na območju videmske pokrajine.

»Na Goriškem imajo logistične dejavnosti velik potencial, saj pri nas imamo tržiško pristanišče, ronško letališče in tovorno postajališče v Štandrežu. Za tovor, ki prihaja iz vzhodne Evrope, bo najkrajša pot do zahoda speljana ravno mimo Rebernic po Vipavski dolini in Gorici v Furlansko nižino. Če hočemo, da se bo naša pokrajina razvijala, moramo tovornjakom zagotoviti čim hitrejšo pot po naših krajih, zato pa moramo odpraviti tri sedanje cestninske postaje, ki bi promet lahko samo ovirale,« je pojasnil Gherghetta, z njim pa so soglašali poddirektor gospodarskega sektorja pri goriški zvezi industrijcev Flavio Flamio, pokrajinska predsednika CILS in UILM Umberto Brusciano in Giacinto Menis ter tržiška podžupanja Silvia Altran. Po njihovih besedah bo odprtje Rebernic povečalo promet med Gorico in Ljubljano, zato pa v Vilešu načrtovana cestninska postaja z dvanajstimi prometnimi pasovi ne bo nikakor odgovarjala novim razmeram. »Upoštevati je treba, da smo pred kratkim odprli novo obvoznico, ki povezuje Redipuljo s pokrajinsko cesto za v Gradež. Zaradi nje bo v poletnih mesecih povečan promet pri izhodu v Redipulji, hkrati pa je treba upoštevati porast tovornih vozil, ki ga bo čez nekaj let povzročila uresničitve avtoceste med Gorico in Vilešem,« je opozoril Gherghetta in poudaril, da bi se gradnja nove cestninske postaje v Tapogliano tudi stroškovno splačala. »Za povsem novo cestninsko postajo bi potrebovali okrog 20 milijonov evrov, medtem ko bi za preureditev današnjih izhodov v Vilešu, Redipulji in Moščenicah potrebovali vsaj 47 milijonov evrov,« je poudaril Gherghetta in razložil, da bi z novo postajo v Tapogliano družba Autovise Venete bila ob določen zaslužek. »Cestni-

ne ne bi plačeval, kdor bi vozil med Vilešem in Moščenicami, vendar bi to vsoto lahko dodali tisti avtomobilistom, ki bi avtocesto zapuščali v Tapogliano,« je poudaril Gherghetta in skupaj z ostalimi sogovorniki pozval deželno vlado, da naj ugodi njihovim zahtevam. »Za izhod pri Tapogliano se ne ogreva le ena ali druga politična stran, ker je njegova uresničitve v interesu celotne goriške pokrajine. Zanj si prizadevajo domala vsi, upravitelji, sindikati in stanovske organizacije, saj res predstavlja predpogoj za nadaljnji razvoj goriške pokrajine,« je opozoril Gherghetta, medtem ko je Flamio poudaril, da je bilo v razvoj tržiškega pristanišča vložena veliko denarja, zato pa je treba zagotoviti čim lažjo dostop do njega tudi za tovornjake, ki bodo v Italijo prihajali po Rebernicah oz. Gorici. Brusciano je poudaril, da so sindikati že pred poldrugim letom opozarjali na prometni zamašek, do katerega bi lahko nastajalo pri Vilešu in zaradi katerega bi trpele gospodarske dejavnosti ne le iz goriške pokrajine, pač pa iz vse dežele. »Če ne bomo zagotovili dobrih prometnih povezav, bomo z veliko težavo priklicali k nam nove podjetnike,« je pristavil Menis, nazadnje pa je tržiška podžupanja Silvia Altran povedala, da v Tržiču so uresničili celo vrsto krožišč in obvoznic, vendar bo njihov učinek ničnen, če del tovornega prometa ne bo preusmerjen na avtocesto. (dr)

VILEŠ - Oktobra odprtje veletrgovine

IKEA, letno pričakujejo štiri milijone kupcev

Cestninsko postajo v Vilešu je treba odpraviti tudi zaradi veletrgovine švedske verige IKEA, ki bo svoja vrata odprla sredi oktobra. V njej letno pričakujejo štiri milijone kupcev, ki naj bi se v Vileš pripeljali s poldrugim milijonom avtomobilov. Največji obisk bodo po predvidevanjih beležili med konci tedna, saj bo IKEA odprta tudi ob nedeljah. Med vikendi naj bi pohištvo in hišno opremo kupovalo po deset tisoč ljudi, kar pomeni, da se bo po cestninski postaji v Vilešu vsako soboto in nedeljo vozila truma avtomobilov.

Veletrgovino bodo povezali na državno cesto št. 351 in na avtocesto A4 z novimi cestami in obvozi, vendar njihova gradnja zaenkrat zamuja. V Vilešu se zato upravičeno sprašujejo, ali bodo do odprtja veletrgovine naredili vse nove cestne povezave, že zdaj pa je jasno, da nova cestninska postaja do oktobra še ne bo dograjena. Ko so svojčas odprli veletrgovino verige IKEA v Padovi, je prišlo do pravega prometnega kaosa, tolikšen je bil obisk. Podoben scenarij se seveda obeta tudi v Vilešu, saj naj bi novo komercialno središče privabilo kupce iz Furlanije-Juljske krajine in Avstrije, še predvsem pa iz Slovenije in Hrvaške, kjer zankrat švedska veriga še nima svojih trgovin.

V Vilešu si torej lahko pričakujejo velik porast prometa, pri tem pa je treba tudi upoštevati, da je izgradnja veletrgovine Ikea le prvi korak do uresničitve velikega komercialnega središča. Poleg veleblagovnice švedske verige bodo namreč v prihodnjih letih dogradili še druge trgovine, ki bodo dodatno obogatile trgovsko ponudbo. Med drugim bo zadržala COOP selila v Vileš svojo veleblagovnico iz Gradišča. (dr)

SOVODNJE

Delavca sredi deroče Soče

Merila sta traso nove avtoceste

V osušenih strugi Soče pri Sovodnjah sta včeraj okrog 13. ure delavca merila traso nove avtoceste Gorica-Vileš. Z metrom v rokah sta se mudila na sipini pod mostom hitre ceste, ko se je zaradi odprtja zapornic solkanskega jezusa gladina Soče naenkrat bliskovito dvignila. V nekaj trenutkih se je ustvaril otok sredi deroče reke, na katerega sta se moška zatekla in od tod klicala na pomoč goriške gasilce. Na kraju so leti posredovali z gumenjakom in nato brez večjih težav spravili delavca na suho.

GORICA

Združujejo sile za pomoč podjetjem

Goriška pokrajina in zveza malih in srednjih podjetij API združujeta sile, da bosta uspešneje priskočili na pomoč podjetnikom, ki so se znašli v težavah zaradi svetovne gospodarske krize. Pokrajinski odbornik za delo Alfredo Pascolin se je v sredo sestal z novoimenovanim vodstvom zveze API, in sicer s predsednikom Giorgiom Carlo Pecoro, s podpredsednikom Luciom Lorenzutom in direktorjem Marcom Gobbom; pogovarjali so se o energetskem varčevanju, o podpori navtično-kovinarskemu sektorju in o razvojnih priložnostih, ki jih podjetja imajo zaradi bližine Slovenije. Pokrajinska uprava je zvezi API zagotovila strokovno pomoč svojega goriškega in tržiškega urada za delo, medtem ko so mali in srednji podjetniki obljubili sodelovanje na področju zaposlovanja.

GORICA - Ukrep Trgovinske zbornice

Lažje do posojil

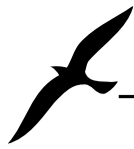
Namenjena so industrijskim in obrtniškim kapitalskim družbam

S prvim avgustom so na voljo nova participativna posojila, ki jih goriška Trgovinska zbornica v sodelovanju s konzorcijem za jamstvena posojila Confidi zagotavlja za dokapitalizacijo industrijskih in obrtniških podjetij. Trgovinska zbornica je prvi protikrizni ukrep pripravila februarja, ko je ustanovila sklad za finančno prestrukturiranje podjetij. Skupno je do 24. aprila za pomoč zaprosilo 320 podjetij, ki delujejo na področju trgovine, servisnih storitev in obrtništvu, v težavah pa so se znašla zaradi splošne gospodarske krize.

Augustovski protikrizni ukrep je namenjen industrijskim in obrtniškim kapitalskim družbam, ki so članice konzorcija Confidi ali pa se vanj včlanjujejo. Podjetja bodo za svojo dokapitalizacijo prejela od 50.000 do 250.000 evrov, katerih 60 odstotkov bo zagotovil konzorcij Confidi. S prispevkom Trgovinske zbornice bo konzorcij Confidi znižal

obrestno mero bančnih zavodov, tako da bodo družbe lahko najele posojilo po fiksni obrestni meri, ki bo za tri odstotke nižja od tekočih obrestnih mer. Prejeti kapital bodo družbe vrnille v šestih letih s šestmesečnimi obroki.

»Tudi tokrat smo konkretno priskočili na pomoč krajevnim podjetjem, ki so se znašla v težavah zaradi krize, ki je zajela svetovno gospodarstvo,« poudarja predsednik goriške Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata in opozarja, da je tudi državna vlada sprejela serijo ukrepov, ki gredo v isto smer. »Z novim ukrepom nadgrajujemo uspešno pobudo, ki je bila spomladi namenjena trgovskemu in turističnemu sektorju,« dodaja Sgarlata in pojasnjuje, da bo konzorcij Confidi sprejel prvo za participativna posojila do 31. decembra. Za informacije sta na voljo urad konzorcija Confidi v ulici Morelli 39 in spletna stran www.confidigorizia.it.

NOVA GORICA - Z današnjim dnevom v šempetrski bolnišnici

Preklicali popolno prepoved obiskov

Obiskovalce pa pozivajo, da še naprej spoštujejo preventivne ukrepe

V bolnišnici Dr. Franca Derganca v Šempetru od današnjega dne ne velja več popolna prepoved obiskov, ki so jo uvedli 23. junija zaradi nove oblike gripe. Tako se je vodstvo bolnišnice odločilo na včerajšnjem operativnem sestanku. Kljub odpravi prepovedi pa obiskovalce bolnišnice prosijo, da še naprej spoštujejo vse preventivne ukrepe za preprečevanje širjenja virusa nove gripe tako, kot so bili predpisani s strani ministrstva za zdravje in Inštituta za varovanje zdravja. Obiskovalce obveščajo, da so obiski omejeni na največ dva obiskovalca pri pacientu, in opozarjajo, da naj pacientov ne obiskujejo obiskovalci, ki imajo kakršne koli bolezenske znake. Obiskovalce tudi prosijo, da se držijo urnika obiskov; obiski izven rednega urnika obiskov so dovoljeni samo s pisnim dovoljenjem sobnega zdravnika, ki pacienta zdravi.

Direktorja šempetrske bolnišnice, Silvana Saksida, včeraj nismo uspeli prisklicati, o trenutnih razmerah, povezanih z novo gripo, pa smo se pogovorili z epidemiologom Markom Vudragom z novogoriškega zavoda za zdravstveno varstvo, ki se je odpravo prepovedi obiskov strinjal. Povedal je, da so na Goriškem od prvega primera, 9. julija, registrirali in identificirali 28 primerov okužbe z novo gripo od skupno 153, kolikor jih je bilo do 5. avgusta registriranih na ravni države. »Stališča stroke so, da je prenosljivost precej majhna, tako da imamo kar umirjeno situacijo,« je pojasnil Vudrag in dodal, da so med temi 28 registriranimi primeri na Goriškem ljudje, ki so prišli iz Bolgarije, Grčije, Španije in drugod. Večinoma je šlo za maturante iz Grčije, obravnavali pa so tudi nekaj novih primerov. Poudaril je tudi, da previdnost še velja, pa čeprav je bolezen dokaj mila in niso obravnavali še nobenega primera s komplikacijami, številni, ki so imeli stike z okuženimi, pa niso zboleli. Pojasnil je hkrati, da je inkubacijska doba dokaj kratka, dan, dva.

»Gripa je resna respiratorna bolezen, komplikacije in umrljivost pa so redkejšje kot pri drugih respiratornih boleznih. Res pa je, da, ko se pojavi epidemija gripe, je obolenih ogromno, pri drugih respiratornih boleznih pa je obolenih manj, zato se o tem ne piše in manj ve,« je še obrazložil Vudrag. V zvezi z bojznijo, kaj bo jeseni, ko se bo

začela šola, ki jo je pred dnevi izrazil direktor šempetrske bolnišnice, podobno pa razmišljajo tudi v ljubljanskem kliničnem centru, je Vudrag včeraj dejal, da lahko pride do izbruha, lahko pa tudi ne. »Mi smo se dobro pripravili in se še naprej pripravljamo. Mislim, da bodo tudi v šempetrski bolnišnici po potrebi usposobili neke ka-

pacitete v stari bolnišnici in zagotovili respiratorje ter ostalo potrebno. Cepivo bo, tako da bomo dobro pripravljeni na kakšno nepričakovano situacijo, ni pa nujno, da jo bomo sploh doživeli.« je sklenil Marko Vudrag z novogoriškega zavoda za zdravstveno varstvo.

Nace Novak

TRŽIČ - Včeraj v ulici Boito

Ranjena v silovitem čelnem trčenju

Prizorišče včerajšnje nesreče v ulici Boito v Trziču. Dekličin Fiat punto se je prevrnil na streho in pristal na pločniku, poškodovani Peugeot pa je ostal sredi ceste; v njem je bil uklešččen ranjeni voznik.

ALTRAN

V prometni nesreči v ulici Boito v Trziču sta bili včeraj ranjeni dve osebi. Hujše poškodbe je utrpel 46-letni V.D., ki so ga s helikopterjem službe 118 odpeljali v videmsko bolnišnico, kjer so vsekakor ugotovili, da ni v življenjski nevarnosti. Lažje ranjena pa je 20-letna A.P., ki so jo sprejeli na zdravljenje v bolnišnici na tržaški Katinari.

Nesreča se je zgodila ob 17.30 v Trziču, v bližini nekdanje diskoteke Hippodrome. 20-letna A.P. se je s svojim avtomobilom Fiat punto in v družbi psička peljala po ulici Boito v smeri Trsta. Naenkrat je izgubila nadzor nad avtom in zavozila na nasprotni vozni pas, po katerem je pravkar privozil 46-letni moški s svojim Peugeotom 107. Čelno trčenje je bilo silovito. Dekličin avtomobil se je prevrnil na streho in pristal na pločniku, Peugeot pa je močno poškodovan ostal sredi ceste. Voznica je sama izstopila iz avta, huje poškodovanega moškega pa so iz skrotovine pločevine potegnili goriški gasilci. Oba so odpeljali v bolnišnico, v Trst in v Videm. Prometna policija iz Trziča preučuje dinamiko nezgode, vendar po trditvah prič je nesrečo povzročila voznica, ki naj bi izgubila nadzor nad avtomobilom tudi zaradi neprilagojene hitrosti.

TRŽIČ - Napisi tudi v slovenščini

Štirijezične table opozarjajo na znamenitosti

Informativna tabla ob ostankih starega tržiškega obzidja

ALTRAN

Pred pomembnejše znamenitosti na območju tržiške občine so namestili štirijezične table, ki mimoidoče in obiskovalce opozarjajo na zgodovinski pomen kraja. Ob italijanskem jeziku so napisali na tablah tudi v angleščini, nemščini in slovenščini, kar je seveda dobrodošlo. Table so bile uredenične v sodelovanju s Tržiškimi kulturnimi konzorcijem, sicer so bile že dalj časa pripravljene in so na postavitve čakale v občinskih skladiščih. Podobne table so bile medtem nameščene v drugih krajih Goriške, povsod tam, kjer so občine ocenile, da so lokacije turistično zanimive.

V Trziču so table na primer namestili pred palačo Favoriti - De Pellegrin v ulici Duca D'Aosta, ki je bila zgrajena v 18. stoletju in so jo prenovili v 60. letih minulega stoletja, nato pred cerkev Sv. Nikolaja, v kateri domuje dragocen leseni oltar iz 16. stoletja, pa še pred cerkvico, ki ji domačini pravijo »del Rosario« v istoimenski ulici in so jo zgradili sto metrov od prve tamkajšnje

cerkve, postavljene v 16. stoletju. Le-ta je bila porušena, novo cerkvico pa so uredili tudi z uporabo njenih razvalin in žlahtnih arhitekturnih elementov. Table seveda stojijo tudi pred trdnjavo nad Trzičem, pred beneško palačo v ulici Sant'Ambrogio ter pred cerkvami Marcelliana, Redentore in v rajonu San Polo. Ob table pred trziškimi cerkvami pa se je obregnil poznavalec krajevne preteklosti, Ciro Frittitta, in opozoril, da je napis pred Marcelliano posejan z nepravilnostmi, začeni z datumom posvetitve svetišča. Na tabli je napačno zapisano, da je bila cerkev posvečena leta 1844, trdi Frittitta; temeljni kamen so položili 11. maja 1841, svetišče blagoslovili 4. avgusta 1844 in ga slovesno posvetili 8. septembra 1851, navaja krajevni zgodovinar.

V okviru pobud za ovrednotenje zgodovinske dediščine je tudi namen tržiške občinske uprave, da sredi trga Republike spet namesti t.i. »pilo«, svetišče, ki je tam stalo v obdobju med svetovnimi vojnami.

TRŽIČ - Odredba Uvajajo kazni za pljuvanje in mazanje

S prvim septembrom bo stopila v veljavo odredba, s katero tržiška občina prepoveduje pljuvanje in beračenje v mestu; v sklepu, ki ga je podpisal župan Gianfranco Pizzolitto so predvidene kazni za tiste, ki bodo mazali tla, neprimerno uporabljali klopi in urbano opremo ter vsiljivo prosili miloščino. Po novem bo prepovedano tudi zaklepati kolesa na drogove javne razsvetljave in na cestne znake, sploh pa na tržiški občini pojasnjujejo, da z odredbo nočejo kaznovati svojih občanov, pač pa jih spodbujati k bolj civilizirani obnašanju. Zaradi tega bodo sprožili informativno akcijo, med katero bodo ljudi - predvsem mlade - poučili o vsebini nove odredbe in o kaznih, ki čakajo kršitelje.

Ni skrivnost, da so se v Trziču odločili za tovrstno odredbo zaradi visokega števila tujcev. Predvsem med priseljenci iz Bangladeša je pljuvanje tako ukoreninjena navada, da se je ne otresejo, čeprav živijo v naših krajih že mnogo let. Domačine je po drugi strani motilo tudi, da priseljenci postavljajo noge na klopi, na katerih sedijo, in da opravljajo fiziološke potrebe v mestnih zelenicah. Zaradi vsega tega in še marsičesa je bil pritisk javnosti na občinsko upravo tolikšen, da bo uvedla ukrepe in kazni.

GORICA - S prihodnjim ponedeljkom nova prometna ureditev na trgu Saba

Krožišče ob koncu korza

Kdor prihaja iz Ločnika in Štandreža, ne bo smel več zaviti v ulico Fatebenefratelli - V Ločniku odslej enosmerna ulica Romana

Na trgu Saba, na dnu korza Italia v Gorici in v bližini železniške postaje, bodo v ponedeljek uredili krožišče s plastičnimi pregradami

BUMBACA

S ponedeljkom, 10. avgusta, bo v Gorici veljala nova prometna ureditev trga Saba, ki se nahaja med koncem korza Italia in ulico pred železniško postajo. Na trgu bodo uredili krožišče iz plastičnih pregrad, z novostjo pa na goriški občini računajo, da bodo izboljšali pretok vozil med korzom Italia ter ulicama Aquileia in Di Manzano. Odločitev o prometni preureditvi trga Saba so sprejeli med včerajšnjim zasedanjem občinskega odbora.

»Uvedba krožišča bo časna in poskusnega značaja. Če se bo novost obnesla in ne bo večjih prometnih zastojev, bomo poskrbeli za dokončno ureditev krožišča, drugače bomo premislili novo rešitev,« pojasnjuje

občinski odbornik Francesco Del Sordi, ki odkrito pravi, da so nad novim krožiščem nekoliko skeptični, ker je najpovezanejša sprememba prometnega režima v ulici Fatebenefratelli. V pristojnih občinskih uradih so namreč ugotovili, da uvedba krožišča zahteva tudi prepoved zaviranja v ulico Fatebenefratelli za avtomobiliste, ki prihajajo s trga Divisione Mantova. To pomeni, da kdor bo iz Ločnika ali Štandreža namenjen v novo bolnišnico Janeza od Boga, po železniškem podvozu ne bo smel zaviti v levo, pač pa bo moral nadaljevati vožnjo do novega krožišča na trgu Saba. Tu se bo vrnil po ulici Aquileia navzdol in nato bo lahko zavil v desno proti bolnišnici. Prepoved zaviranja v levo bo po drugi stra-

ni veljala za avtomobiliste, ki iz ulice Fatebenefratelli hočejo zaviti proti trgu Saba. Le-ti bodo morali nadaljevati svojo vožnjo do krožišča Divisione Mantove in se od tod vrniti proti središču mesta.

Med včerajšnjim zasedanjem občinskega odbora so se odločili tudi za uvedbo enosmernega prometa v ulici Romana v Ločniku, kjer se nahaja otroški vrtec. Medtem bodo od 11. do 14. avgusta prebarvali modre cone v Gorici, zato bodo v mestu veljale prepovedi parkiranja. V posameznih ulicah bodo mestni redarji namestili cestne znake, na katerih bodo zapisani urniki in dnevi, med katerimi bo v posameznih ulicah prepovedano parkirati.

GOSPODARSTVO - Plinovod bo tekkel skozi turško ekonomsko cono v Črnem morju

Turčija in Rusija s posredovanjem Italije do dogovora o Južnem toku

Plinovod bosta gradila ruski plinski velikan Gazprom in italijanski energetska koncern Eni

ANKARA - Ruski premier Vladimir Putin in njegov turški kolega Recep Tayyip Erdogan sta včeraj po večletnih pogajanjih in v prisotnosti italijanskega premiera Silvia Berlusconi podpisala sporazum o sodelovanju na področju zemeljskega plina, katerega ključni del je dovoljenje Ankare, da plinovod Južni tok poteka skozi turško ekonomsko cono v Črnem morju.

Energetsko sodelovanje je bilo kot običajno ob obiskih visokih predstavnikov ruskih oblasti v tujini tudi včeraj v ospredju Putinovega obiska v turški prestolnici. Še posebej ključen je bil sporazum o sodelovanju med Turčijo in Rusijo na področju zemeljskega plina, katerega bistveni del je dovoljenje Ankare, da oba partnerja pri projektu izgradnje plinovoda Južni Tok, ruski državni plinski velikan Gazprom in italijanski energetska koncern Eni, lahko začeta raziskovanje morskega dna v turški ekonomski coni v Črnem morju. Prav zaradi sodelovanja družbe Eni v projektu je na srečanje Putina in Erdogana z avgustovskega dopusta prihitel tudi italijanski premier Berlusconi. Ta je sicer italijanskim novinarjem povedal, da je Italija pomembno posredovala za dosego sporazuma med Rusijo in Turčijo.

Južni tok, nad katerim bdi ruski energetska velikan Gazprom skupaj z italijanskim podjetjem Eni, bo sicer potekal preko Črnega morja do bolgarske Varne, od tam pa po jugozahodnem kraku skozi Grčijo do južne Italije, po severozahodnem pa čez Srbijo in Madžarsko do Avstrije, predvidoma pa naj bi en odcep potekal tudi skozi Slovenijo do severne Italije, vendar meddržavni sporazum med Slovenijo in Rusijo o gradnji tega kraka plinovoda še ni podpisan. Z izgradnjo Južnega toka in njegovega bratskega plinovoda Severni tok po Baltiku do Nemčije naj bi se Gazprom pri transportu plina v države EU izognil Ukrajini, saj med Rusijo in njeno zahodno sosedo v zadnjih letih redno prihaja do plinskih sporov, zaradi katerih je bila že dvakrat v najhladnejšem zimskem času okrnjena ali celo prekinjena dobava plina do sedemindvajseterice.

Za uspeh projekta Južnega toka je bilo bistveno dovoljenje za potek po morskem dnu v črnemorskimi vodah pod nadzorom Turčije, saj se bo plinovod na obstoječe omrežje priključil na ruski črnemorski obali in bi v nasprotnem primeru moral potekati skozi vode pod nadzorom Ukrajine, kar bi mu vzel smisel.

Turčija se v zadnjih letih spreminja v eno ključnih svetovnih energetska vozlišč. Skozi maloazijsko državo tako poteka že naftovod Baku-Tbilisi-Ceyhan, po katerem azerbajdzanska nafta teče do Sredozemskega morja, obenem pa je Turčija skupaj z Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko, Avstrijo sredi julija podpisala sporazum o gradnji plinovoda Nabucco, ki naj bi evropskim državam zagotovil neodvisnost od ruske oskrbe s plinom. Po približno 3300 kilometrov dolgem plinovodu Nabucco, ki bo potekal od Turčije preko omenjenih članic EU do Baumgartna v Avstriji, naj bi EU in Turčija pridobivali do 31 milijard kubičnih metrov plina na leto iz kaspijske regije in Bližnjega vzhoda mimo Rusije.

Putin je sicer po včerajšnjem srečanju povedal, da Južni tok ne bi smel biti viden kot tekmeec Nabucco, ampak kot njegova alternativa, čeprav dejansko Rusija s tem projektom pošteno skače v zelje načrtom EU. Južni tok naj bi začeli graditi prihodnje leto, končan pa naj bi bil leta 2013, v unijo pa naj bi prinašal ruski in srednjeazijski plin.

Istočasno je pri Nabuccu še precej več odprtih vprašanj, eno ključnih pa je vir plina. Možne države izvora plina so Azerbajdžan, Irak, Sirija, Kazahstan, Uzbekistan in Turkmenistan, medtem ko logični izbor Iran s svojimi velikanskimi zalogami zaradi političnih razlogov trenutno ni verjeten vir.

Pri vsem tem je odprto še vprašanje različnih sporazumov, ki jih nekdanje sovjetske republike podpisujejo z Gazpromom, obenem pa bi za transport plina iz Turkmenistana bilo potrebno zgraditi plinovod po dnu Kaspijskega jezera, na katerem pa vojaško prevladujeta Rusija in Iran, težavno je tudi vprašanje razmejitve nahajališč plina pod jezerom. Je pa morala Rusija za dovoljenje Turčije tudi nekoliko popustiti, saj naj bi Moskva in Ankara preučili možnost sodelovanja pri izgradnji naftovoda med Samsunom na turški črnemorski obali in Ceyhanom na sredozemski obali Turčije. Na tem naftovodu vztraja Ankara, medtem ko Rusija meni, da bi bil bolj ekonomsko upravičen naftovod od bolgarskega Burgasa do grškega Alexandropolisa.

Obenem pa naj bi ruska podjetja skupaj s turškimi partnerjem gradila tudi prvo turško jedrsko elektrarno pri kraju Akkuyu. Kompleks štirih reaktorjev, vreden 15,5 milijarde evrov, naj bi bil izgrajen leta 2020. (STA)

Trasi plinovodov Južni tok in Nabucco

RTV SLOVENIJA

INDIJA - V njem je umrlo 52 ljudi

Smrtna kazen za odgovorne za napad v Mumbaju leta 2003

BOMBAJ - Šest let po krvavem bombnem napadu v indijski finančni prestolnici Mumbaj, v katerem je umrlo 52 ljudi, je indijsko sodišče tri ljudi, ki jih je minuli teden spoznalo za krive umora, zarote in terorizma, včeraj obsodilo na smrtno kazen.

Zakonski par Hanif in Fahmeda Sajed ter Ašrat Ansari so bili včeraj obsojeni na smrtno kazen z obeh strani. Njihovi odvetniki so po poročanju francoske tiskovne agencije AFP napovedali pritožbo nad odločitvijo sodišča. Smrtna kazen je sicer v Indiji le redko izrečena, če pa že, sodišče njeno izvršitev pogosto odloži za nedoločen čas ali pa jo zniža predsednik države.

V dveh eksplozijah, ki sta 5. avgusta 2003 v razmaku nekaj minut in v radiju štirih kilometrov odjeknili na jugu Mumbaja, je umrlo 52 ljudi, več kot 240 je bilo ranjenih. Napad naj bi bil odgovor na nasilje nad muslimani med nemiri, ki so leto pred tem

divjali v zahodni zvezni državi Gujarat. Obsojena trojica je bila po trditvah tožilstva povezana s prepovedano pakistansko islamistično skupino Laškar-e-Taiba.

Krvavi napad izpred šestih let je bil prvi od skupno treh, ki so v zadnjih letih pretresli Mumbaj. Julija 2006 je v eksplozijah sedmih bomb na predmestnih vlakih in železniških postajah umrlo 187 ljudi, pri zadnjem napadu novembra 2008 pa je v napadu desetih napadalcev na luksuzne hotele in druge stavbe umrlo več kot 160 ljudi.

V zvezi s slednjim sojenje proti edinemu preživelemu napadalcu, ki naj bi prav tako ravnal po naročilu skupine Laškar-e-Taiba, trenutno poteka v Mumbaju. Pakistan je medtem Interpol zaprosil za izdajo ustreznega opozorila državam članicam za pomoč pri iskanju 13 ubežnikov, ki jih pakistanske oblasti iščejo v zvezi z lanskim napadom, so včeraj sporočili iz Interpola, še piše AFP. (STA)

Ašrat Ansari, eden izmed obsojencev

BLIŽNJI VZHOD - Human Rights Watch

»Raketiranje Izraela pomeni vojni zločin«

JERUZALEM - Ameriška organizacija za zaščito človekovih pravic Human Rights Watch (HRW) je včeraj objavila poročilo, v katerem je raketne napade na Izrael, ki jih z območja Gaze izvajajo pripadniki palestinskega gibanja Hamas, označil za vojne zločine.

Kot je ob predstavitvi 31 strani dolgega poročila poudaril programski direktor HRW Iain Levine, sile iz vrst Hamasa kršijo mednarodno vojno pravo tako z nameranim raketiranjem izraelskih mest kot z izstreljevanjem raket s poseljenih območij, saj pri tem ogrožajo civiliste v Gazi. "Hamaso-va raketni napadi, uperjeni proti izraelskim civilistom, so nezakoniti, neopravičljivi in predstavljajo vojni zločin," je poudaril.

Ob tem HRW v poročilu, ki preučuje napade Hamasa in drugih palestinskih skupin z območja Gaze od novembra 2008, tudi poudarja, da raket domače izdelave vrste kasam in sovjetskih raket grad, ki jih uporabljajo te skupine, ni mogoče izstreljevati z nobeno zanesljivostjo.

Izrael je stalno raketiranje iz Gaze navedel kot razlog za uničujočo tritedensko

ofenzivo na območju, v kateri od 28. decembra lani do 18. januarja letos umrlo več kot 1400 Palestincev. HRW je v poročilu spomnil, da je v preteklosti zabeležil številne kršitve vojnega prava s strani izraelskih sil v Gazi, a obenem poudaril, da "kršitve ene strani v konfliktu ne morejo nikoli upravičiti kršitev druge strani".

Hamas je poročilo že ostro kritiziral in poudaril, da to "rablja izenačuje z žrtvijo". "To je spolitizirano poročilo, ki mu primanjkuje objektivnosti. Upor v vseh oblikah je legitimna pravica palestinskega ljudstva, dokler so pod okupacijo in se soočajo z državnim terorizmom," je gibanje zapisalo v odzivu na poročilo HRW.

Izraelska vojska je sicer uvedla 15 kazenskih preiskav o ravnanju vojakov med ofenzivo v Gazi, s katerimi med drugim preiskujejo trditve, da so izraelske sile otroke uporabljale za živi ščit. Izraelsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da so doslej s preiskavami ugotovili, da so vojaki "sledili legitimnim ciljem z ustrežno previdnostjo", medtem ko je Hamas "hudo kršil mednarodno pravo". (STA)

JAPONSKA - Včeraj v Hirošimi

Obeležili 64. obletnico napada z atomsko bombo

HIROŠIMA - Na Japonskem so včeraj obeležili 64. obletnico prvega napada z atomsko bombo v zgodovini človeštva, katerega tarča je bilo japonsko mesto Hirošima. Obletnico je, tako kot že mnoge doslej, zaznamoval poziv k ustvarjanju sveta brez jedrskega orožja.

Župan Hirošime Tadatoši Aki-ba je pozval k miru in podprl poziv ameriškega predsednika Baracka Obame k odpravi jedrskega orožja. "Podpiramo predsednika Obama in imamo moralno odgovornost, da ukrepamo za odpravo jedrskega orožja," je dejal župan in ob tem ponovil znani slogan iz Obamove volilne kampanje "Da, zmoremo!".

Slovesnosti v mestu na zahodu države se je udeležil tudi japonski premier Taro Aso, ki je zatrnil, da bo Japonska odločno vztrajala pri svojih protijedrskih načelih in ne bo izdelovala, razpolagala z ali dovolila jedrskega orožja na svojem ozemlju.

Ameriški senat potrdil Sotomayorjevo za vrhovno sodnico

WASHINGTON - Ameriški senat je včeraj 55-letno Sonio Sotomayor potrdil za članico vrhovnega sodišča, ki bo tako postala prva sodnica latinoameriškega izvora in šele tretja ženska v zgodovini sodišča. Za Sotomayorjevo je glasovalo 68 senatorjev, proti pa 31. Da bo Sotomayorjeva zlahka potrjena, je bilo jasno že pred glasovanjem, čeprav je večina republikancev glasovala proti njej. Ti menijo, da ni ustrežna, ne glede na 17 let izkušenj na zvezni sodni klopi s odločitvami, ki so bile v skladu s predsedni vrhovnega sodišča.

Inzko in Bildt na Korčuli o položaju v BiH

DUBROVNIK - Predsedujoči zunanjim ministrom EU, švedski zunanji minister Carl Bildt se je včeraj na Korčuli na Hrvaškem sestel z visokim predstavnikom mednarodne skupnosti v BiH Valentinom Inzkom. Ugotovila sta, da je bolj v načrtu za preoblikovanje urada visokega predstavnika storjenega le malo napredka in da BiH ni "na pravi poti".

Kot so sporočili iz Inzkovega urada, sta se z Bildtom sestala na delovnem obisku, ki je bil namenjen predvsem pregledu izpolnjevanja t.i. "programa 5+2" za preoblikovanje urada visokega predstavnika mednarodne skupnosti v BiH. Gre namreč za pet ciljev in dva pogoja, ki jih je postavil Svet za uresničevanje miru, da bi prišlo do preoblikovanja urada visokega predstavnika v BiH in posledično do njegove ukinitve. Inzko je pojasnil, da BiH ni povsem "na pravi poti", ki bi vodila k uresničitvi tega programa do prihodnjega srečanja Sveta za uresničevanje miru (PIC), ki bo novembra. "Potrebujemo nov pristop," je v sporočilu za javnost zapisal Inzko.

Aretiran domnevni član Ete, osumljen šestih umorov

MADRID - Španska policija je aretirala domnevnega člana baskovske separatistične organizacije Eta, ki je osumljen umora šestih ljudi, med njimi noseče ženske, je včeraj sporočilo špansko notranje ministrstvo. 55-letni Juan Manuel Inciarte je bil aretiran na madridskem letališču, kamor je prispel iz Mehike. Od tam so ga izgnali, ker naj bi bil tam nezakonito.

Inciarte naj bi v letih od 1983 do 1985 ubil pet španskih policistov in nosečo ženo enega od njih. Nato je pobegnil v Nikaragvo, od leta 1996 pa naj bi živel v Mehiki, so še sporočili s španskega notranjega ministrstva. Eta je odgovorna za smrt 828 ljudi v desetletja trajajočem boju za neodvisnost Baskije. (STA)

ATLETIKA - Veteransko svetovno prvenstvo na Finskem

Fabio Ruzzier še tretjič drugi

Na 20 kilometrov je slovenskega reprezentanta premagal Mehikanec

Lonjski hitrohodec Fabio Ruzzier se s svetovnega veteranskega prvenstva na Finskem vrača s štirimi srebrnimi kolajnami

Lonjski hitrohodec Fabio Ruzzier je na svetovnem atletskem veteranskem prvenstvu v Lahtiju na Finskem osvojil še tretjo srebrno medaljo. V svoji paradni disciplini na 20 kilometrov (v kategoriji M55) mu v Felmann Parku ni uspел podvig in osvojitve najzlahtnejšega odličja. Mehikanec Jose Luis Lopez Camarena je bil za 12 sekund hitrejši od tržaškega tekmovalca, ki nastopa za slovensko reprezentanco. Ruzzier je 20 kilometrsko razdaljo prehodil v času 1.42:40, Ruzzierjev večni tekmelec, Mehikanec Camarena pa v času 1.42:28. Na tretje mesto se je uvrstil Francoz Patrice Brochet, ki je skozi cilj prišel v času 1.45:48. Slovenski reprezentant Peter Rondaj je bil na koncu 15 (2.11:40). Prvi od Italijanov pa je bil Pierangelo Fortunati, ki je s časom 2.08:13 osvojil 11. mesto. V Lahtiju je nastopilo 23 hitrohodcev.

Fabio Ruzzier se iz Lahtija vrača s tremi kolajnami. Drugo mesto je osvojil še v hitri hoji na razdalji 5 kilometrov na stezi ter na daljši 10 kilometrski razdalji. »Pravzaprav kolajne so štiri, saj smo ekipno s Slovenijo osvojili prav tako drugo mesto. Zmagal je Nemčija. Vsekakor sem s sojenjem zelo razočaran. Mehikanec je v zadnjem delu tekkel in sodniki bi ga bili morali diskvalificirati. Kljub temu je treba poudariti, da je bil to šteti najboljši čas na SP,« je po tekmi dejal Ruzzier.

KOLESTARSTVO, LJUBITELJI

Po FJK: kolesarji tržaške ekipe z glavnino

V drugi etapi 36. kolesarske dirke po Furlaniji Julijski krajini za ljubitelje, 98 kilometrov od Štarancana do Varma, se tekmovalci tržaške ekipe Team Eppinger Saab TS20 niso izkazali. Pravzaprav jih je presenetila skupina 17 kolesarjev, ki se je staknila od glavnine in med dirko nabrala določeno prednost. Kolesarji tržaške ekipe so pripeljali skozi ciljno črto z glavnino. Roberto Vidoni in ostali so zaostali 2 minuti in 30 sekund. Zmagal je Alessandro Merlo. Danes bo na sporedu tretja, 87 kilometrov dolga etapa od Cordovada do Montenarsa.

NOCJ V TRSTU

Na Velikem trgu bodo predstavili Triestino

Nocoj, ob 19. uri, bodo v okviru poletnih večerov Serestate na Velikem trgu v Trstu predstavili Triestino, ki bo 23. avgusta začela novo sezono v nogometni B-ligi. Triestina bo v nedeljskem drugem krogu državnega pokala gostila na tržaškem Roccu Foggio. Tekma bo ob 20.30.

NOGOMET - Novinec v najvišji deželni elitni ligi

Na delu tudi Kras Koimpex

Predsednik Niko Centrone in Vojko Kocman sta optimista - V državnem pokalu najprej proti Vesni

Od srede so na delu tudi nogometaši Krasa Koimpex, ki bodo v sezoni 2009-10 naša najvišje rangirana ekipa, saj bodo igrali v elitni ligi. Ta teden bodo »rdeči« v Repnu trenirali pod taktirko kondicijskega trenerja Mateja Bombača, medtem ko se bo glavni trener Alessandro Musolino pridružil v ponedeljek, saj je še na dopustu (tako kot Bertocchi in Vigliani, ki se vrne že danes). Nogometaše, jedro ekipe je v glavnem ostalo nespremenjeno, sta pozdravila predsednik Niko Centrone in glavni pokrovitelj Vojko Kocman. Centrone je poudaril, da mora biti ekipa tudi letos enotna tako kot v lanski sezoni. Kocman pa meni, da se lahko moštvo tudi letos poteguje za mesta v zgornji polovici lestvice. »Nismo favoriti, ampak lahko prispevamo svoje,« je dejal. Kras bo v 1. krogu državnega pokala igral proti Vesni. Tekma bo v soboto 29. avgusta v Križu. Krasovi mladinci bodo s pripravami, pod taktirko trenerja Marina Kraglja, začeli 17. avgusta.

KRAS KOIMPEX 2009-10

Vratarji: Mattia Bossi (1990), Michele Contento (1979), Giovanni Dedenaro (1991); **obramba:** Matej Bagon (1987), Michele Banello (1981), Dimitri Batti (1986), Niko Jevnikar (1991), Jacopo Latin (1991), Luca Paravan (1991), Marco Sessi (1977), Daniel Tomizza (1983); **sredina:** Marco Bertocchi (1982), Roberto Candotti (1992), Matteo Centazzo (1984), Matteo Cipracco (1981), Gabriele Giacomi (1985), Edoardo Moroso (1992); **napad:** Gabriele Bernabei (1985), Radenko Knežević (1979), Jar Martini (1991), Federico Orlando (1990), Marco Vigliani (1982) **Trener:** Alessandro Musolino; **športni vodja:** Goran Kocman; **pomožni trener:** Dino Vidoni; **trener vratarjev:** Roberto Benvenuti, pomagal mu bo Andrea Loigo; **maser in kondicijski trener:** Matej Bombač

PRIHODI: Edoardo Moroso (Triestina), Luca Paravan (Juventina), Marco Vigliani (Muggia). **ODHODI:** Giulio Cerrano, Matteo Costa, Ryan Mania, Piero Metullio (Muggia), Luca Mosca, Luca Orzan, Alessio Pohlen.

KOŠARKA - Pred EP

Saša Vujačić si zdravi koleno

Primož Brezec podpisal za Philadelphia

KRANJSKA GORA - Saša Vujačić, ki je z ekipo Los Angeles Lakers osvojil naslov prvaka severnoameriške košarkarske lige NBA, se bo v naslednjih dneh posvetil intenzivni terapiji kolena, saj so bolečine na treningu vse močnejše. Vujačić se bo, če ne bo težav, ponovno priključil pripravam slovenske reprezentance, sicer pa se bo moral vrniti v Los Angeles. Primož Brezec bo po tekmi Slovenije z Rusijo v Novem mestu (10. avgusta) odpotoval v Združene države Amerike in tako izkoristil dva prosta dneva za podpis pogodbe z novim delodajalcem iz NBA v Philadelphii, kjer bo moral opraviti tudi zdravstveni pregled. Slovenski center se bo reprezentanci ponovno priključil 14. avgusta. Večina ostalih slovenskih reprezentantov pa po petnajstih dneh intenzivnih priprav odšla na krajši počitek. Varovanci Jureta Zdvoca so na Rogli in v Kranjski Gori opravili prvi ciklus priprav, ki je temeljil predvsem na pridobivanju telesne kondicije. Slovenski košarkarji se bodo ponovno zbrali v soboto, 8. avgusta, ker jih v nadaljevanju priprav čakata tekmi z rusko reprezentanco.

Huntelaar je podpisal

MILAN - Nizozemski napadalec Klaas-Jan Huntelaar, dosednji nogometaš Realja iz Madrida, je za 15 milijonov evrov odškodnine podpisal pogodbo z ekipo Milana. Petindvajsetletni Huntelaar je podpisal zveščbo do leta 2013, letno pa bo dobival po tri in pol milijone evrov. **EVROPSKA LIGA, 3. predkrog:** Gand - Roma 1:7, Interblock Ljubljana - Metalurg Donjeck 0:3.

Bolt in Gay tudi v Bruslju

BRUSELJ - Dvoboj med olimpijskim zmagovalcem Jamajčanom Usainom Boltom in svetovnim prvkom Američanom Tysonom Gayjem bo v središču zanimanja med svetovnim prvenstvom v atletiki v Berlinu (od 15. do 23. avgusta), oba šprinterja pa se bosta pomerila v teku na 100 m tudi 4. septembra v Bruslju.

Varese - Milano že v 1. krogu

BLOGNA - Košarkarska zveza je objavila koledar A-lige, ki se bo začela 11. oktobra. Državni superpokal med Sieno in bolonjskim Virtusom bo 4. oktobra. 1. krog: Siena - Napoli, Roma - Cremona, Bologna - Montegranaro, Cantù - Treviso, Ferrara - Teramo, Avellino - Pesaro, Caserta - Biella, Varese - Milano.

Ballan 1. po Poljski

KRANYCA - Na peti etapi kolesarske dirke po Poljski je zmagal Alessandro Ballan, ki je tako prevzel tudi vodstvo na lestvici. Danes bo na vrsti 162 kilometrov dolga »karpatska« etapa od Kroščenka do Zakopan. Dirka po Poljski po končala v nedeljo v Krakovu.

ROLKANJE - Svetovni pokal na Norveškem

Drugo mesto v ekipni štafeti za Matejo Bogatec

Mateja Bogatec (Mladina)

Mateja Bogatec, rolkarica kriške Mladine, je včeraj z državno reprezentanco nastopila na prvi preizkušnji tretje etape svetovnega FIS pokala v kraju Aure na Norveškem. Na sporedu je bila ekipna štafeta, ki ni dodelila novih točk na lestvici svetovnega pokala. Mateja Bogatec, vodilna v skupnem seštevku, je tekmovala z mladinko Angelico Tagliati. »Azzurri« sta osvojili drugo mesto. Na 700 metrov dolgi progi sta ju premagali le Rusinji Ektova in Lazareva. Na Norveškem je včeraj deževalo, tako da je bila tehnično zahtevna mestna proga spolzka in nevarna.

Danes bo na Norveškem prost dan, jutri pa čaka Bogatecovo 200 metrov dolg sprint, na katerem bodo podelili nove točke za svetovni FIS pokal. V nedeljo se bodo najboljši svetovni rolkarji pomerili še na 16 kilometrski razdalji s skupinskim startom.

Novi odbor ŠD Mladina

Novoizvoljeni odbor športnega društva Mladine se je pred kratkim sestel in takole porazdelil funkcije: predsednik: Boris Bogatec; podpredsednika: Franco Drassich in Sonja Sirk; tajnika: Darko Pahor in Ivana Sullini; blagajnik: Edvin Gustincic; referenti sekcij: Ennio Bogatec in Walter Kerpan za smučarski odsek, David Bogatec, Mateja Bogatec in Erik Tence za rolkarski odsek, ter Gabriela Bezin za planinski odsek; gospodarja: Livio Sullini in Vojmir Tretjak; odborniki rolkarske sekcije: Toni Balzano, Boris Bogatec, David Bogatec, Mateja Bogatec, Paolo Košuta, Vanda Puric, Erik Tence; odborniki smučarske sekcije: Ennio Bogatec, Ivan Kerpan, Walter Kerpan, Walter Puric, Sonja Sirk.

Obvestila

AŠK KRAS NAMIZNOTENIŠKI ODSEK obvešča, da se bodo v ponedeljek, 10. avgusta, začeli trenigi za vse članske in mladinske kategorije. Prvi trening in sestanek bo ob 18. uri v zgošnji telovadnici. Urniki treningov bodo nato izobešeni na vhodnih vratih telovadnice.

AŠD BREG - košarkarska sekcija, obvešča, da se bodo pričeli trenigi za letnike '95, '96, '97 v ponedeljek, 17. avgusta, ob 18. uri v telovadnici Silvano Klablan v Dolini. Vabljeni tudi fantje, ki bi radi spoznali košarkarske veščine.

OKVAL in ZŠSDI prirejata od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdolu odbojkarjski kamp za deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdolu pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojkarjski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 3281511463 (Ingrid) ali 3932350925 (Sandro v večernih urah).

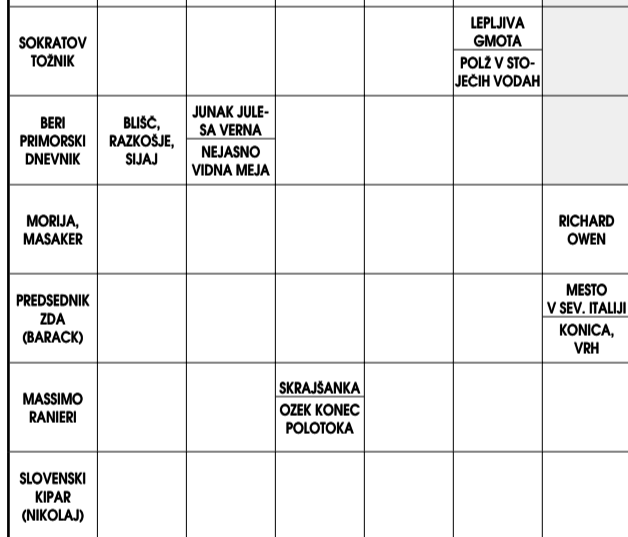
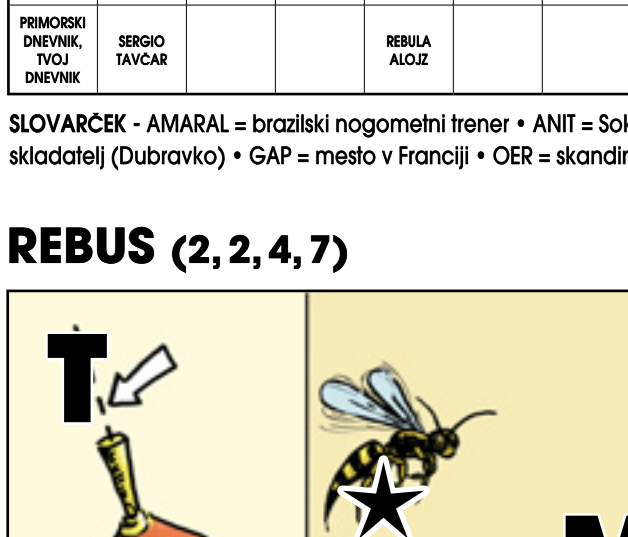

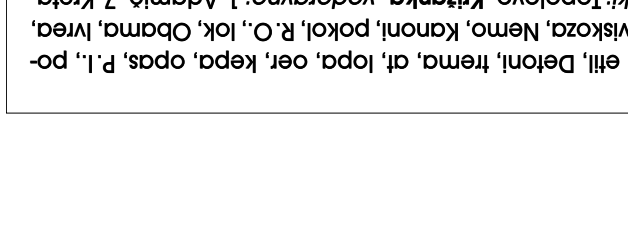

Petek, 7. avgusta 2009

Stran pripravljajo:
Igor, Lako in vile&vampi

Št. 6

SLIKOVNA KRIŽANKA

							SESTAVIL LAKO	MIZA ZA UČITELJA V RAZREDU	VNETJE KOŽE Z RDECICO, SKELJENJEM	NEKDANJA ODLIČNA NEMSKA ATLETINJA	TERMALNO ZDRAVILIŠČE V CRNI GORI	AMERISKI IGRALEC VOIGHT	TOLSTOJEVA JUNAKINJA KARENINA	
							VEDA O LASTNOSTIH IN SPREMEMBAH SNOVI							
							FANCOSKI PISATELJ (LOUIS)							
							GLAVNO MESTO ALBANIJE							
							ENOVALENTNI RADIKAL IZ OGLJIKA IN VODIKA				ITALIJANSKI PREDSEDNIK (GIORGIO)	PREBIVALCI ODSEJJEVE DOMOVINE		
							HRVAŠKI SKLADATELJ NEMŠKI FIZIOLOG							
FOTO BORIS PRINCIC	ROCNO ORODJE ZA ZEMELJSKA DELA	NAJBLAŽJA VRSTA KAZNI ZA KRŠITVE	OMLETI PODOBNA MOČNATA JED	GOROVJE V SAUŠKI ARABJI	BOJAZEN PRED JAVNIM NASTOPOM					ARABSKI ZREBEC	FRANCOSKI PISATELJ			
POKRIT PROSTOR ZA ORODJA, STROJE					SKANDINAVSKI DROBIZ					KOS SPRILETE PRISTI ZMERLJIVKA				
NAPUSTEK, ZIDEC					PIETRO INGRAO MESTO V FRANCIJI					KAR KDO NAREDI NAMESTO DRUGEGA				
MNOGOKOTNIK V GEOMETRIJI										RT NA JUGU KALABRIJE	MIVKA ZA OTROKE			
NEKDANJI BRAZILSKI NOGOMETAS IN TRENER										SL. PISATELJ, OČE MARKO KEM. ZNAK ZA NIKELJ				
PREMETENEC					KUHINJSKA POSODA	SL. KOŠARKAR ALIBEGOVIC				MARJETICA (KRAJSE)	OSCAR NIEMEYER			
SOKRATOV TOŽNIK					LEPLJIVA GMOTA	POLZ V STOJECIH VODAH							IGOR KOČJANCIC	
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	BLIŠČ, RAZKOŠJE, SLJAJ	JUNAK JULESA VERNA NEJASNO VIDNA MEJA								SL. NOVINAR (CRT) ... DE JANEIRO				
MORUJA, MASAKER							RICHARD OWEN			GOROVJE V BOLGARJI	DEL KROZNICE	BOS. REZISER KUSTURICA		
PREDSEDNIK ZDA (BARACK)							MESTO V SEV. ITALIJI KONICA, VRH						NEKDANJI PREDSEDNIK ZSSDI KALAN	INDUSTRIJSKA RASTLINA
MASSIMO RANIERI						SKRAJSANKA OZEK KONEC POLOTOKA							PLJACA STAR. SLOVANOV	ARABSKI ZREBEC
SLOVENSKI KIPAR (NIKOLAJ)										HOMERJEV EP				
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	SERGIO TAVCAR					REBULA ALOJZ				LEPENKA				

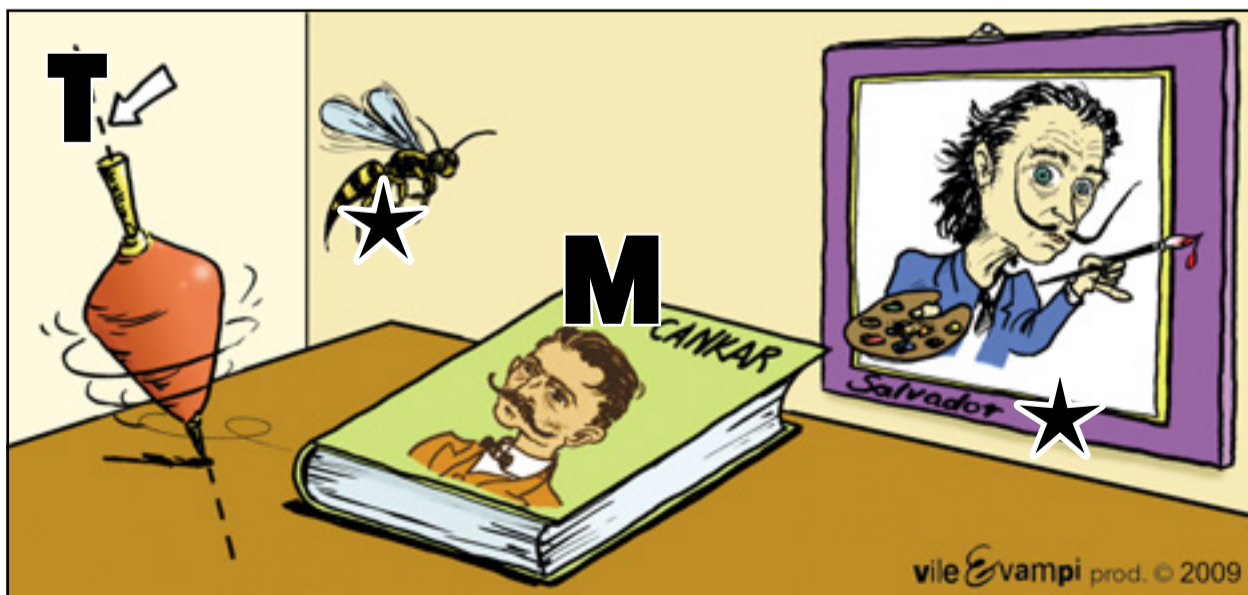
KRIŽANKA

(Iako)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12						13				
14		15							16	
17		18		19					20	
21			22		23			24		
25				26		27	28			
	29				30		31			
32				33	34		35			36
37			38			39		40		
41		42					43		44	
45		46						47		
48							49			

SLOVARČEK - AMARAL = brazilski nogometni trener • ANIT = Sokratov tožnik • ARAGON = francoski pisatelj • DETONI = hrvaški skladatelj (Dubravko) • GAP = mesto v Franciji • OER = skandinavski drobiz • REIN = nemški fiziolog (Hermann)

REBUS (2, 2, 4, 7)

REŠITVE:

Rebus: T os a M Ivan Dali = To so sami vandali.
 29. Rieth, 31. kraj, 32. Bask, 33. P. B., 35. Anet, 37. Ait, 38. Leon, 42. Lerner, 44. It, 45. Anton Ingolič, 48. rasit, 49. Aniva, 12. materilem, 14. Br, 15. taktil, 16. La, 17. akt, 19. Kalc, 20. Ren, 21. Iora, 22. re, 24. Hood, 25. Abote, 27. tomba, M. R., akronim, ol, Pina, lila, s, T, R, A, R, A, krom, na sili: Topolovo, križanka, vodoravno: 1. Adamc, 7. Kret, moč, poligon, Scila, Amaral, Pohlin, tic, ponev, Eit, Anit, viskozna, Nemo, Kanoni, pokol, R. O., lok, Obama, Irea, moč, poligon, Scila, Amaral, Pohlin, tic, ponev, Eit, Anit, viskozna, Nemo, Kanoni, pokol, R. O., lok, Obama, Irea, po-

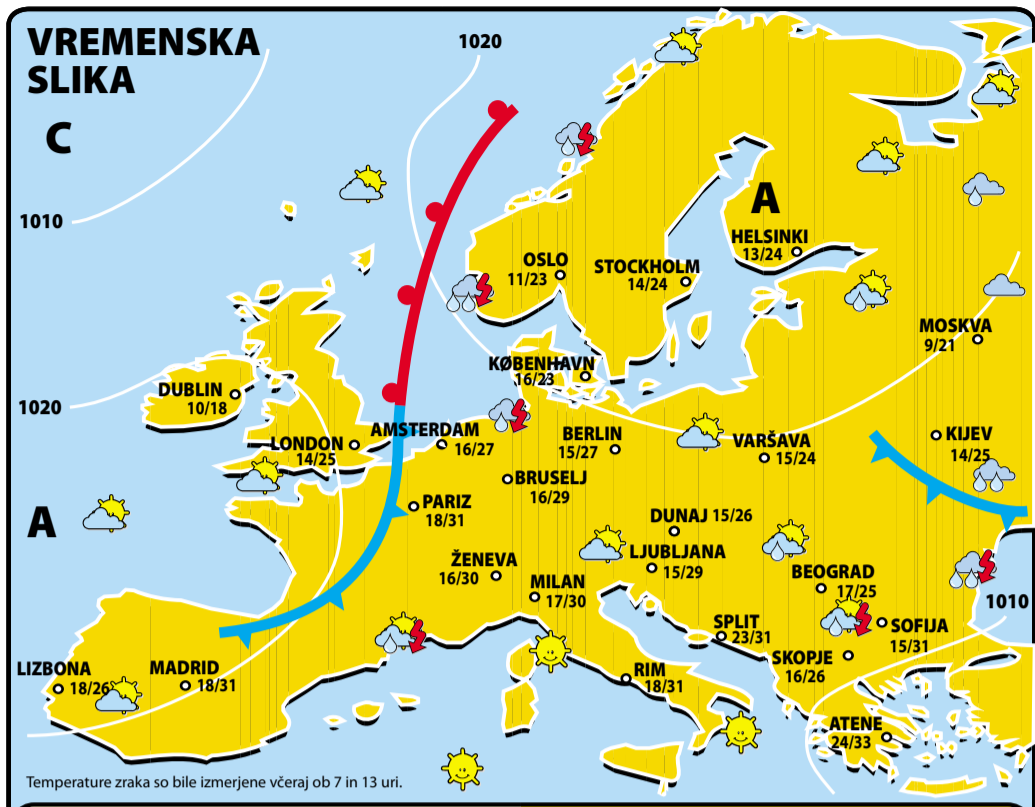
VODORAVNO:

- slovenski skladatelj, dirigent in glasbeni kritik (Emil),
- prizadevanje za grotne dobrine,
- največji grški otok v Sredozemskem morju,
- prizadevanje za grotne dobrine,
- kemijski znak za brom,
- spreten bojevnik,
- kemijski znak za lantan,
- uradna listina,
- Gajin predsednik (Stani),
- evropski veletok,
- odprt železniški voz,
- odgovor na kontro,
- angleški junak Robin...,
- kraj v Etiopiji,
- vodni stolp, ki dvigne tornado,
- pokrajina v Laciju,
- manjše naselje,
- pripadnik ljudstva v Pirenejih,
- slovenski pisatelj Božič (zač.),
- švicarsko - francoski pisatelj (Claude),
- slovenski skladatelj Soss,
- slovenski olimpijonec Štukelj,
- desni pritok Volge,
- pol zime,
- znani italijanski časnika (Gad),
- tiara brez samoglasnikov,
- slovenski pisatelj,
- človek, ki odvrca drugačnost,
- zaliv ob Sahalinu.

NAVPIČNO:

- mesto v Indiji ob vznožju Himalaje,
- naš umrl senator,
- arabski žrebec,
- lučaj,
- azijska država,
- zvečilec tobaka,
- apel, poziv,
- bikov glas,
- francoski pisatelj Zola (zač.),
- fotografsko lečje velike goriščne razdalje,
- francoska pevka Lear,
- moški krepke postave,
- italijanski filmski igralec in režiser (Massimo),
- Poletova kotalkarica, svetovna prvakinja (Tanja),
- očka,
- romunski ljudski ples,
- Spielbergov vesoljček,
- Rdeči križ,
- bojni strup, prvič uporabljen v prvi svetovni vojni v Jepru v Belgiji,
- orientalska prodajalna,
- nekdanja prestolnica ZRN,
- cilj pri streljanju,
- industrijsko mesto v Franciji,
- oskrba bolnika,
- tržaški boksar (Duilio),
- Ronald Reagan za prijatelj,
- naš šolnik Simčič (zač.),
- kemijski znak za litij.

Po vsej deželi bo jasno do delno jasno vreme. Dopoldne bo ob morju pihal burin, ki bo čez dan slabel, spet se bo okreplil proti večeru. Sončno bo, zjutraj bo ponekod po nižinah kratkotrajna megla. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 16, ob morju do 18, najvišje dnevne od 24 do 31 stopinj C.

Prevladovalo bo zmerno oblačno vreme, verjetno se bodo pojavljale meglice in tudi visoka koprenasta oblačnost. Dopoldne bo ob morju pihal burin, čez dan pa krajevni vetrovi. Jutri in v nedeljo bo prevladovalo sončno vreme, popoldne bodo v gorskem svetu plohe. Na Primorskem bo občasno pihala šibka burja.

Naša dežela do do jutri pod vplivom anticiklona. Med nedeljo in ponedeljkom pa bo na vreme pri nas vplivala atlantska fronta. Nad večjim delom Evrope je območje enakomernega zračnega pritiska. S šibkimi vzhodnimi vetrovi doteka k nam precej suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 20.25
Dolžina dneva 14.30

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja je 26,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 23   2000 m 11
1000 m 18   2500 m 8
1500 m 13   2864 m 6

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel po nižinah 8, v gorah 9.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.31 najnižje -64 cm, ob 12.05 najvišje 42 cm, ob 17.45 najnižje -19 cm, ob 23.18 najvišje 39 cm.
Jutri: ob 5.52 najnižje -60 cm, ob 12.30 najvišje 44 cm, ob 18.16 najnižje -20 cm, ob 23.42 najvišje 32 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

RUSIJA - Med počitnicami v Sibiriji Vladimir Putin se je spet nastavil fotografom goloprs

Ruski premier Vladimir Putin v Tuvi v Sibiriji

MOSKVA - Ruski premier Vladimir Putin je fotografom znova pokazal svoj torzo. Nekdanji ruski predsednik se je javnosti goloprs in na konju razkril med obiskom regije Tuva v Sibiriji. Fotografiji so ga ujeli še, ko se je odpravil plavat, poziral pa jim je tudi na drevesu, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Putin je regijo Tuva znova obiskal dve leti potem, ko je tam počitnikoval z monaškim knezom Albertom II. Tudi takrat se je fotografom razkril zgoraj brez, kar je v tistem času sprožilo vrsto špekulacij.

Takrat se je namreč približeval konec njegovega drugega predsedniškega mandata, ni pa še razkril svojih načrtov za prihodnost. Nekateri so javno razkazovanje Putinovega mišičastega torza razumeli kot znak, da se ne namerava odreči oblasti. (STA)

HRVAŠKA - Nekdanji premier na počitnicah Sanader stane državo 20 tisoč kun dnevno

Ivo Sanader

ZAGREB - Čeprav je Ivo Sanader odstopil s položaja predsednika hrvaške vlade in odšel na dopust, hrvaške davkoplačevalce še vedno stane okoli 20.000 kun (2700 evrov) dnevno. Toliko naj bi namreč stalo zgolj varnostno spremstvo, do katerega je Sanader kot bivši premier upravičen, piše hrvaški časnik 24Sata, ki se sklicuje na vire na notranjem ministrstvu.

Kot navaja časnik, Sanader na svoji 18-metrski jahti "Malo vitra" pluje že okoli 20 dni in jo le redko zapusti. V skladu z zakonodajo pa je upravičen do najboljšega varovanja. To pomeni pet osebnih stražarjev, ki so s premierom noč in dan. Dva sta neprestano ob Sanaderju, ostali pa vmes počivajo, saj lahko delajo le osem ur dnevno. Če delajo več, potem to pomeni, da so upravičeni še do plačila za nadure, pojasnjuje časnik.

Vsak Sanaderjev osebni stražar ima osnovno plačo 6000 kun (okoli 800 evrov), k temu pa je treba prišteti še dnevnicke ter terenske in druge dodatke, kot je npr. delo ponoči ali ob sobotah oz. nedeljah. Na ta način po izračunih 24Sata hrvaški davkoplačevalci zgolj za Sanaderjeve varnostnike odštejejo 5000 kun (670 evrov) dnevno.

Temu znesku pa je nato potrebno prišteti še stroške obratovanja čolna, ki Sanaderja spremlja na njegovem križarjenju. V spremstvu mu je pomorska policija namreč namenila svoje najboljše plovilo, "Krapanj", ki na dan potroši za približno od 200 do 300 litrov goriva. To pomeni okoli 7500 kun (1000 evrov) na dan.

Na Krapanju je še tričlanska policijska posadka in tudi to je treba plačati. Poleg tega je treba plačati še varnostno preverjanje krajev, kjer se Sanader vendarle odloči izkrcati. Skupaj torej po oceni 24Sata 20.000 kun dnevno.

Poleg tega Sanader še vedno prejema tudi premiersko plačo v višini 22.500 kun (3000 evrov). "Nam so pa uvedli dodatni davek na plačo v višini od dveh do štirih odstotkov," ob tem zaključuje hrvaški časnik. (STA)

FRANCIJA - Mati je bila Francozinja, oče pa nemški vojak Sin nacista po 60 letih dobil nemško državljanstvo

PARIZ - Več kot 60 let po svojem rojstvu je Daniel Rouxel, sin Francozinje in oficirja nemškega Wehrmachta, v sredo dobil nemško državljanstvo in si s tem, kot je sam dejal, povrnil dostojanstvo, saj končno ni več "pankrt".

Po desetletjih ponižanj s strani Francozov 66-letni Rouxel končno čuti, da je z dvojnimi francosko-nemškimi državljanstvom dobil legitimno identiteto. "Sem Nemec. Nisem več pankrt. Sem otrok, kot vsi ostali. Končno imam tudi drugo polovico, ki sem jo tako kruto pogrešal," je v sredo ob odhodu z nemškega konzulata v Parizu povedal obljokani 66-letnik.

Rouxel je bil rojen leta 1943, ko je bi-

DANIEL ROUXEL

la Francija pod nemško okupacijo. Njegova mati je delala v kantini nemškega letalskega oporišča v Bretaniji, kjer je spoznala poročnika Otta Ammona. Ammon

je bil kasneje ubit v osvoboditvi Francije s strani zavezniških sil in ker mati po vojni ni bila sama sposobna vzgajati otroka, je skrb zanj prevzela babica.

Z babico je živel v majhni vasi, kjer pa so ga kot nezakonskega sina nekdanjega sovražnika slabo sprejeli. Redno je bil tarča sovraštva in mučenja s strani sovratnikov, babica ga je pogosto zapirala v kurtnik, uradni predstavniki pa so se javno norčevali iz njega. Niti nemški niti francoski uradniki se po vojni niso želeli ukvarjati z vprašanjem otrok pripadnikov okupatorske vojske. V uradnih dokumentih je bil tako njegov oče preprosto zaveden kot "neznan". (STA)